

GAZDASÁGI LAPOK

26. szám.

Megjelenik minden vasárnap

1908. Junius 28.

**VIZMENTES
PONYVÁK**

HAZAI GYÁRTMÁNY!

**VITORLAVÁSZON-
PONYVÁK**

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Gyár: LAJTA-SZENT-MIKLÓS (Sopronmegye).

ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST, IV. KER., DEÁK FERENCZ-UTCZA 3. SZÁM.

GABONAZSÁKOK

**VIZMENTES
SÁTRAK,
KÖPENYEK,
LÓTAKARÓK,
VEDREK, TÖMLŐK.**

**LEGOLCSÓBB
BEVÁSÁRLÁSI
FORRÁS!**

MINTÁK ÉS ÁR-
JEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

Eredeti stassfurti

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat legolcsóbb
áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti kalisyndikátus vezérképviselője

Budapest, VI., Andrásy-ut 49.

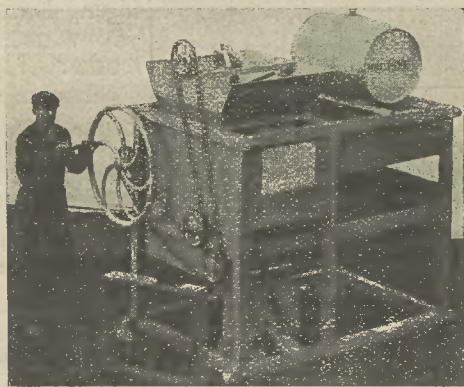
Sertés-eladások és vételek

legjobban és leg-
pontosabban eszkö-
zöltetnek, sovány,
ugy hizott állapot-
ban **URL REZSÓ**
sertésbizományos-
nál, Budapest, VIII.,
Népszínház-u. 22.
(Polgári serfözde

bérpalota). — Telefon: 97—05 Interurbán. — Felvilágosítással készséggel szolgál.

Ne vegyünk MELASSE-keverékeket!

Az egyedül megbízható erőtakarmány az, melyet a gazda maga állít elő! Ajánljuk a szabadalmazott, automatikusan adagoló, tetszőleges mennyiségben pontosan keverő

„Agrikultura“ melasse-erőtakar-
mányt készítő gépeinket
kézi vagy hajtóerőre berendezve 3—4
waggon arú előállításánál a gép ára
már megtérül. — Melasse, szárított répa-
szelet, korpafélék, mindenféle műtrá-
gyák, „Agrikultura“ org. trágya, enyv-
telen csontliszt stb. árusítása.

**Agrikultura mezőgazdákot ellátó
részv.-társ. Iroda és mintatelep:**
Budapest, V., Zoltán-utca 12.
Sürgőnyczim: Oxigen. Telefon: 99—43

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

es illag

védjeggyel

helyesen alkalmazva, min-
legolcsóbb foszforsavas mű-
munkákkal és árajánlat-

den növénynek legjobb és
trágyája. — Kivánatra szak-
tal készségesen szolgál

KALMAR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól Minden zsák ólomzárral és
és figyeljünk a védjegyre! tartalomjelzéssel van ellátva!

KLINGER HENRIK

(Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár
Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövö-
gyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpa- és gabona-ZSÁKOKAT

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá vizmen-
tes ponyvákat gépekre és kazlakra, nyers szekér- és reepe-
ponyvákat, nyers és ruggantázott kender-tömlőket, vízvedreket,
vizmentes lótarakókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám,

Alakult 1900. Biztosítéki alap: Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . . 1,970.340.— kor.
Tartalékok 764.760.15 "

Összesen: 2,735.104.16 kor

1901. évi fölösleg 90.349.— kor. 1904. évi fölösleg 72.438.23 kor
1902. " " 59.782.26 " 1905. " " 61.730.60 "
1903. " " 109.331.73 " 1906. " " 39.243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszin-
tén az ember életére, különféle módok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban része-
sülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz-, mint a jégkár ellen
biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartal-
ékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os
díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen bizto-
sítottak 2—2½-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben
a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat,
5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a kép-
viselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden
irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

HAUPTNER

**Állattenyésztési és ápolási, valamint
állatorvosi műszerek és eszközök!**

mint: bázisingsondák, trocárok, irrigátorok, seb-
fecskendők, klystirek, Dr. Raebiger-féle hüvely-
kenőcs-fecskendő, szegecselhető Crotafia füljelzők,
tetováló fogók, ló- és marhanyíró-gépek és ollók,
stb. stb. — Magyarországi főraktár:

GEITTNER és RAUSCH
cégnél

Budapest, VI., Andrásy-ut 8. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásolatok csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéseért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szó 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

ZSÁK PONYVA KÖTÉL
POLLÁK SÁMUEL
SZEGED

Alkalmazást keresők.

Földmivessiskolát

végzett, nőtlen, kevés igényű, jó írásu egyén megfelelő állást keres. — Czim: Kis Károly, Kemenesmihályfa.

Hirdetmény.

A hőmezővársárhelyi m. kir. földmivessiskola kéteves tanfolyamát folyó évi szeptember hóban több oly rész en már katonakötelezettségének is eleget tett fiatal ember végzi, kik szeptember hó 15-től kezdve mint botos ispánok, munkafelügyelők, magtárosok és gazdák igen jól alkalmazhatóak. Ezen fiatal emberek kiváló használhatóságát lejjebb bizonyítja azon körülmény, hogy az igazgatóság ajánlatára csak azon végzett tanulók számíthatnak, kik szorgalmukkal, becsüle és ségükkel, használhatóságukkal és előmenetelükkel ezt megérdemlik. — Szives megkereséseket a bér megjelölésével kér az

igazgatóság.

Október hó 1-re

ispáni, vagy ehhez hasonló nő állást keres 26 éves, r. kath. vallású, 8 éves gyakorlattal, földmivess- és középiskolát végzett egyén. Külső és belső munkálátokat, állattenyésztést, tehenészetet, valamint könyvelést és levelezést kellően képes vezetni. Szives megkeresések 908. sz. alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Vizgázott intéző

és gőzgépkészítő, földmivess, tejjgazdasági, szeszfőzői iskolát végzett, szőlőszeti tanfolyamot hallgatott, 41 éves, nős, gyermektelen, úgy kötött, mint laza talajon okszerűen gazdálkodott, telepítésig 2 kincstári birtokot kezel s jelenleg 3 birtokot kezel Nógrádban, könyvvezetés, pénztár és a gazdaság összes ágai kezelését érti, birtokkezelői állást keres újévtől. Zárt ajánlatokat Muravics Gyula Budapest, Rákóczi-ut 40., I. em., ajtó 1. sz. továbbít.

Ispáni állást

keres mielőbbi belépéssel tanintézetet végzett, több évi gyakorlattal bíró, nőtlen, protestáns vallású gazdaság; jártas a szeszgyártásban, dohánytermelésben, mézkezelésben, téglagyártásban, csukorrépatermelésben, hizlalásban, tehenészetben és az egyszerű gazdasági számvitelben. Bővebb információt nyújt Szilassy Zoltán ur, országgyűlési képviselő, Budapest, Köztelek; Kriek Aladár ur, nyug. koronaurad. felügyelő Léván; Gróf Sándor urad. intéző ur Nógrád-Ecseden; Juhász Kálmán ur, intéző Nagy-Málason. Megkereséseket 920. szám alatt továbbít a kiadóhivatal.

Magyaróvári akadémiát

1904-ben végzett evangélikus, nőtlen gazdaság, három évi gyakorlati, két évi szakirodalmi munkával, vidéki, esetleg fővárosi alkalmazást keres. Czim: Neumann Lajos, Budapest, VII. ker., Thököly-ut 93. I. em. 5.

Földmivess iskolát

végzett, 35 éves, kis családú egyén megfelelő állást keres. Czim: Csótár Ferencz, Tokoros, posta Czeldömölk.

Betöltendő állások.

Gazdasági irnok

azonnali, vagy mielőbbi belépésre kerestetik, kinek néhány évi gyakorlata van és németül is tud. Kérvények méltóságos gróf Stubenberg József urhoz címelve az uradalom számtartói hivatalához küldendők Székelyhíd (Bihar-megye.)

Állások.

14 gazdasági állásról megjelent az Országos Pályázati Közlöny. Megrendelhető 50 fillérért Nap-utca 13.

Mérlegképes

könyvelő, egyszersmind magyarnémet levelező, ki a tót nyelvet is szóban bírja, nőtlen, izr. vallású, gazdaság és szeszgyár számára kerestetik. Ajánlatok referenciák és fizetési igények megjelölésével Fuchs József ur, Dra-hócz, Nyitra vm. címére intézendők.

Gazdasági

irnoki állás töltendő be a szerencsi cukorgyár monoki béruradalmában. A törvénytábla minősítést igazoló okmányok másolatával felszerelt kérvények a „Magyar Cukoripar Részvénytársaság“-hoz Budapest, Nádor-utca 18. intézendők. Az állás azonnal elfoglalandó.

2500 holdas

intenzíven kezelt, nagyobbszabású tejjgazdasággal és sertés-hizlalással bíró béruradalmom részére kezelő gazdaságot keresek. Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével Milkó Vilmos Baja czimen kérek. Az állás azonnal elfoglalandó.

Mérlegképes

gazd. könyvelő, egyszersmind magyarnémet levelező, nős, izr. vallású, gazdaság és szeszgyár számára kerestetik. Ajánlatok bizonyítványmásolatok és referenciák megjelölésével Diamant Lipót ur Alsó-Lócz, u. p. Nagy-Bresztóvány, Pozsony megye címre intézendők.

Szakképzett

kettős könyvelést értő, mérlegképes, nős számtartó, hossza b idei gyakorlattal a gazdasági könyvelés és szeszgyár ellenőrzés terén, f. é. szeptember hó 1-én történő belépésre kerestetik. Ajánlkozók kéretnek bizonyítványaik másolatait Schwarz Gyula, Gyapoly, u. p. Biharfélegyháza beküldeni.

Cséplési

idényre kerestetik alföldi viszonyokkal ismerős kisegítő. Csakis írásbeli ajánlatok Csetei uradalom címére Kéthalom, Szolnok megye küldendők.

A baranya-szentlőrinczi uradalomban betöltendő egy gazdasági irnoki állás. Előnyben részesül azon gazdasági tanintézetet végzett fiatal ember, ki több évi gyakorlata hivatkozhatik. Bizonyítványok másolatával felszerelt pályázati kérvények — melyek vissza nem küldetnek — **Uradalmi Főbérnök** címre **Baranya-Szentlőrinczre** küldendők.

Posnansky és Strelitz

aszfalt és kátrány vegyi termékek gyárai Érzsébetfalva, Bécs és Witkowitz (Morvaország). — Városi iroda: Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27.

Kátrányos fedélpapírlemez. Kátránymentes „GLORIA“ cement aszfalt fedélemez. Aszfalt elszigetelő lemezek olombetéttel. Carbolineum. Carbonsav. Creolin. Facement. Falaszfalt. Hővédőanyag.

Füsttámasztó ládák szőlőknek tavaszi fagy ellen való megvédésére stb.

Fajtojások!

Reitter Oszkár

Nagybeoskereken kaphatók I. rendű fajtisza, Angliából hozatott törzsek utáni **Fehér Orpington** tojások darabja **Sárga Orpington** tojások darabja **Pekingi kacsa** 50 fillér.

Rázásmentes biztos csomagolás faldobokban ingyen. Angol emdeni ludak, fehér és sárga orpingtonok, pekingi kacsák készletben.

ALLAMI NAGY ARANYÉRMEK! Győzelmi díjak számos hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetés. Tojások tavaszi szállítására most már előjegyezhető!

A pekingi kacsatenyészet a baromfitenyésztés koronája.

Fiatall, 8 napos kacsákat szállítok darabonként 1 koronáért, 4 hetes és 1/2, kg. súlyukat a 3 kor-ért, 7 heteseket 2 kg. súlyukat a 5 kor-ért, 200 drb 4-5 kgos tenyész kacsáim után. Figyelmes kiszolgálás, nincs rizikó, mert láthatóan csomagolok. A kis kacsák jól fejlettek és szép testalkatúak. Az én 2 és 3 éves tenyész kacsáim tojáshozama évenként 130 darab. Tenyésztojások az idény előhaladottsága miatt tucatonként 4 korona. Szállítás bérmentve és utánvét mellett. Legnagyobb magyar pekingi kacsa-tenyészet.

Wache János, Győr.

Gőzgéptulajdonosoknak

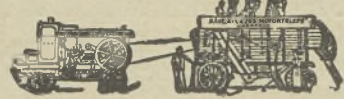
ajánlom szabadalmazott kosárbetéteimet, melylyel a legrosszabb esetben is tisztán lehet minden terményt kicsépelni. — Prospektust kívánatra küld: **Bajzáth Ignác, Székelyhídon.**

16 első díjjal és ezüst éremmel kitüntetett

KÁLLAI LAJOS

motorgyárban
Budapest, VI., Gyár-utca 28.
a leghíresebb benzinelocomobil-cséplőkészletek kaphatók.

!! Teljes jótállás kitünő ósépítésért !!

Ezen motorokat minden gazda hatósági engedély nélkül maga kezelheti.

Használt gépek becsorítottak.

Olcsó árak részletre. Árjegyzék ingyen.

KÁLLAI féle motor-cséplőkészletek bizonyítványok tanúsága szerint kitünő sikerrel működnek az ország minden részében, többek között: **Báró Kemény József** urnál Maros-Némethi; **Zeykfalvi Zeyk Dániel** főispán urnál Nagy-Enyed, stb.

Eladó

2 drb Hofherr & Schrantz-féle „Favorita“ és 1 drb Deering-féle „Ideál“, alig használt teljesen jókarban lévő marokrakó-aratógép jutányos árban. Megkeresések uradalmi főintézőséghez Marczali, czimzendők.

Eladó

tízennagyobbítás miatt egy 35 HP szívógázmotor, legjobb karban, 2 éves, jutányos árban. **Griebsch Béla** szolgálgyházai (Fejér m) hengermalomban, ahol tüzemben megtekinthető.

Pannonia szálloda

BUDAPEST,

VIII., Rákóczi-ut 7. sz.

PIEDLER JÁNOS

LENFONÓGYÁRA
KOMÁROM.

Vesz nyers lenkórót szál nyéréshez, valamint kaszált és géppel csépell lenszalmattetszés szerinti mennyiségben **és eredeti (pernai) orosz lenmagot.**

Uradalom

Nógrádban, Hevesmegye határán, 1080 hold, természettel, felszereléssel, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Csak komoly vevőknek nyújt felvilágosítást: **Bellusi Baross Kálmán**, Bpest, Enyedi-u. 12.

A szőlő trágyázása.

Irta: **Ordódy Lajos.**

Ára 3 korona.

Gyakorlati útmutatás arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és műkereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessük. Megszerezhető a „Gazdasági Lapok“ kiadóhivatalában

Budapest, IV., Muzeum-körut 7.

Könyvelés.

Az egyszerű és kettős gazdasági könyvvelben perfekt, független, idősebb, gazdasági ismeretekkel bíró könyvelő elvállalja gazdaságok és uradalmak könyvelésének berendezését, vezetését és mérlegszerű lezárását, mindenütt az adott viszonyokhoz és kívánalmakhoz legcélszerűbben alkalmazva. Bizalmi kiküldetéseket, rovincsolást, leltározást és a meglevő könyvek felülvizsgálását is hajlandó teljesíteni. Honorárium mérsékelt. Szives megkeresések e lap kiadóhivatalához kéretnek „Könyvelés 1087“ jellege alatt.

FEHÉRLŐ-SZÁLLÓ étterme

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15. Kitünő magyar konyha, figyelmes kiszolgálással. Ebéd 75, vacsora 65 kr. — Szépvényfüzet 10% engedménnyel. — Földbirtokosok találkozó helye. Tulajd. **KOLB JÓZSEF**, Csalányi-vendéglő volt főpinczére.

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORIZMICS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELV: Hozzunk mezei gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	16 kor.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz özimizendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala veszi fel.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árban fogadtatnak el.

Az e lapokban foglalt czikkekkért minden utánnyomási jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — J.	465
A mezőgazdasági érdekképviselet	466
Az obereglogani gyümölcsstartó	468
A szájalókos tisztai gazdálkodási rendszer meghonosítása érdekében. — Kodolányi Antal	468
A védjegybitorlás megtorlása	469
A Magyar Gazdaszövetség közgyűlése Parádán	470
Könyvismertetés	471
Kérdések és feleletek	472
Kérdések: Czélszerűtlen kazalozó. M. J. — Tehén folytonos tüzekedési vágya. — A tehének ragadós elvetéltése ellen. V. L. — Yorkshire koczkák első befogatásának helyes ideje. J. P. — Milyen műtrágyákkal lehet emelni a kukorica-termést? F. F.	
Feleletek: A cseléd nyilvánvaló gondatlansága folytán előálló betegségért is a gazda felelős. Szerk. — Üszögös osávazolt és nem üszögös osávazatlan buza. Parthy L. — Mit vessek totális jégverés után. Porezius, Buding Antal. — Gőzeke-szántás répa alá rövid időközben. C. — Takarmány-szűke miatt tarlóvetemények. Szerk.	
Hirek	472
Apró szakközlemények	474
A viharágyzás. — A cukorrépa üszkösödése ellen. — Ére valamit a gipsz mint trágya?	

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel felkérjük azon t. olvasóinkat, a kiknek előfizetése július hó 1-ével lejár, hogy azt megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap expediciójában zavarok támadhassanak.

Előfizetési árak:

Egész évre	16 korona.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

A „Gazdasági Lapok”
kiadóhivatala.

SZEMLE.

(Megkezdődött az aratás. — Rozsda és üszög. — Kisült legelő, a jószág piacra dobása. — A szerb szerződést ősszel fogják tárgyalni. — Imperialismus a gazda existenciák fölládozásával. — A mezőgazdasági érdekképviselet előadói javaslata.)

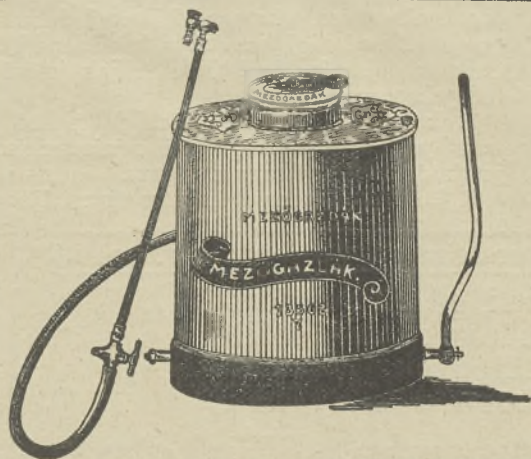
A mult hét elejétől fogva aratnak a homokokon rozsot és Délmagyarországon buzát. Mivel azonban az ország tulnyomó részében a mult esztendei őszi aszály következtében

csak későn kelhetett a buza, ennél fogva sok lesz a későn érő buza és sok vidéken elkésve következik be az aratás. A tropikus hőség — árnyékban 28 fok Réaumur — előmozdította a későn érő búzák érését is és csodálatosan nem tud véget vetni a rozsda terjedésének, a mely legerősebben az ország ama északnyugati és nyugati vármegyéiben lépett fel, a melyekről a miniszteri termés-jelentés azt mondja, hogy relative kedvezően állanak. A rozsda — sajnos — sokat fog rontani a terméseredményen, a mely ugyanis nem kielégítő. Figyelmeztetjük gazdáinkat azon észleletünkre, hogy a rozsda korán lépett fel a korai és későn lépett fel a késői vetésekben. Ezt más években is így tapasztaltuk. Ebből az következik, hogy a rozsda csirái már a vetőmagban benn kell, hogy legyenek, ép úgy, mint az üszög, azzal a különbséggel, hogy míg az üszög leginkább felszínesen van a vetőmagon, a rozsda spóráinak benn kell lenni a mag belső szöveteiben. Egyébként nem lehet megmagyarázni azt, hogy a rézgálicz, a mely gyilkos ellensége minden növényi gombának, miért hatásos az üszög ellen és miért hatástalan a rozsda ellen. Pardon! Sokan azt állítják, hogy az üszög ellen is hatástalan a rézgálicz. Erre ismételtén azt kell felelnünk, hogy ha jól alkalmazák, akkor igenis hatásos. Megfordultunk mostanában az ország több részében és mindenütt panaszokdtek, — főleg a kisgazdák, — hogy az idén tömördek üszög van búzájukban. Páczoltak? — kérdeztünk. — Igen, és mégis! — És hogyan páczoltak? — No, erre a kérdésre kaptunk aztán a hadarnál badarabb feleleteket. A mi jó magyarjaink nem tudnak páczolni. A legtöbb azt sem tudta, hogy a rézgálicz-oldatnak 2%-osnak kell lenni, hogy ebben az oldatban 1—2 percig megáztatni, megfürösztetni kell a buzamagot. Tehát kádban, kosarakkal. A legdivatosabb mód ellenben, szemmértékre venni egy marék gáliczot. Feloldani egy öntöző kanna vízben, meglocsolni a vetőmag-halmot és aztán összelapátolni. Noh át, ilyen pipogya eljárás nem páczolás. Így aztán ne csudálkozzék senki azon, ha üszögös a termése. Beszélnek 20—25%-os üszöggárókról. Hát nem Isten elleni bűn ilyen kártételnek kitenni a termést, mikor az meglehetősen biztossággal elmellőzhető? — Mert érjen bármily kár, a mi ellen emberileg védekezni nem lehet, hát megnyugsunk benne, de ha segíthetünk volna valamely bajon és azt nem tettük, az már soká furja a lelkiismeretünket. A rozsda ellen eddig nem

tudunk semmit sem tenni. Ennek átkait tünnünk kell. A derék roglaticzai gazda, Leibach Antal, nagy sikereket ért el előző években a rozsda ellen, a kellő időben alkalmazott erélyes tavaszi fogasolással. Olyan erélyesen cselekedte ezt, hogy a fiatal buza sását megsemmisítette és mivelhogy föltehető az, hogy a rozsda myceliumai tavasszal már a buza sásában vannak, némileg megmagyarázható az, hogy az ilyképen kezelt táblákon a rozsda vehemensül föl nem lépett. Vajjon megtette-e ezt a próbát Leibach gazdatársunk ez évben is? Egyelőre csak azt konstatáljuk, hogy a két hét előtt még szép zöld buzatáblák ma már vörösek. A nagy hőség idő előtt érlel sok vetést. Látni már hirtelen megsárgult árpatablákat, a tulajdonos nem nagy öröme, mert ezekben csak aszott szemet fog aratni. Esők voltak az egyes országrészekben, de csak kisebb részében. Pedig a kapások és legelők miatt bő esőzésekre lenne szükség.

Az esők hiánya és a forróságok miatt a legelők kiszültek nagyon sok vidéken. A gazdák, a kik a legelőtartásra basirozták állattartásukat, most ugyancsak nyavalyognak. A legtöbb piacra dobja a marhát, a melyeknek eltartása előreláthatólag nem fogja megérni az áldozatokat. Az alföldi vásárokon is e miatt bitang áron megy a szarvasmarha és a ló. Még az a szerencsénk, hogy a szerb határ nincs nyitva; ha ez is nyitva lenne, akkor a bőre árán menne a marha. Az osztrák kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy ősszel fogják tárgyalni a szerb kereskedelmi szerződést. Tehát nem fogja rendeltetl életbe léptetni. De minek is azt életbe léptetni egyáltalán? Magyarország ezt nagyon drágán fizeti meg.

Ez az ugynevezett ipari imperializmus, a mely iparczikkek külföldi elhelyezhetéseért kinyitja a Balkán és más államok nyers-termelvényei számára határunk kapuit, most már nem többé osztrák specialitás, már magyar körök is kedvet kaptak a hódítás e fajtájához. Csak el kell olvasni a Budapesti Hírlap keddi vezércikkét, a mely a magyar imperiális politikáról zengedez dicsőhimnuszokat. Nem tartja egészségesnek azt a viszonyt, a melynél fogva Ausztria magas ipari vámokkal vette magát körül, de egy szersmind magas gabnavámokkal védi meg a magyar nyerstermelést, hanem e helyett a

Ajánljuk nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesített magyar fogatos szőlőpermetezőinket, melyekkel nagy munkaerő és permetező anyag megtakarítás érhető el. — Most megjelent tavaszi, szőlőmivelési árjegyzékünket, szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról kívánatra bérmentve megküldjük.

Mezőgazdák A. jegyű permetező K 40.—

„ B. „ „ „ 34.—

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST,

V., Alkotmány-utca 31. sz.

magyar iparcikkék számára keres hódító piacot a Balkánon, természetesen a Balkán nyerstermelvényeinek beeresztése fejében. — A Budapesti Hírlap oly előkelő és finom modorban tartott lap, a mely épen e miatt a magyar uri közönségnek kedvencz lapja. Nem hagyhatjuk tehát szó nélkül ez irányu fejtegetéseit, mert olybá tűnnék föl, hogy mi talán meg is nyugodnánk a dolgok ilyen alakulásában. Erről szó sincs. A magyar gazdák a leghevesebb küzdelmet fogják megvívni az efféle közgazdasági politika ellen. De sült bolondok lennének, ha nem tennék. 1878-tól 1905-ig, tehát 27 évig elég volt a birtokos osztály felének elbukni az osztrák imperialisztikus politikáért, és most a birtokos osztály másik fele is bukják el a magyar imperialisztikus politikáért? A francia, a német, az olasz, a spanyol farba rugták ezt az imperialisztikus politikát s iparukat a tröszt-rendszer igénybevételére utalták. Ezért a magas ipari vámok! Hát már most mi ilyen uraktól levett kabátokba bujjunk? Ez az utja megmaradt, az osztrák és a magyar iparnak is, de ha ezen az alapon nem tud tért hódítani, akkor versenyképtelen, akkor ne az legyen a feladat, hogy a meglehát 15 fokról 30 fokra fűtsük, hanem a hiányzó szellemi kincseket kell iparosainknak megszerezniök. Feláldozni egész mezőgazdaságunkat? Soha! Ezzel legyenek tisztában a magyar imperialista urak. Vajjon mi lenne velünk, ha most, midőn gyenge a termésünk, még azt is potom áron kellene elvesztegetnünk. Már pedig így lenne, ha imperialista ábrándokért futkosnánk, és a hatékony gabonavámokról lemondanánk.

*

Mindezt csak azért mondjuk el egész röviden, nehogy úgy lássék, mintha mi az elénk tárt csillogó képnek árnyoldalait észre nem vennők; mert hála Istennek, ez a kérdés ma még komolyan napirenden nincs. A mi napirendünkön az a kérdés van, hogy mit fog a magyar gazda kapni az idei, fájdalom, nagyon kevésnek ígérkező gabonafölöslegéért? Mult számunkban 26 K körül jelöltük meg a maximális buza-árt és úgy látjuk, hogy nem rosszul itéltük meg a helyzetet. Az biztos, hogy a készletek csekélyisége és a termés elégtelensége miatt a közös vámterület az idén jelentékeny gabonaimportra fog szorulni. Már megkezdődött ez. Prágába kötöttek amerikai búzát 12.90 K-ért, Tirolba 13 koronáért. Ez az ár a szerint fog változni, a mint Amerika fel- vagy lemegy. Most Amerika lefelé megy. Newyorkban már nem jegyeznek 9 K-án felül, hanem 8 K 60 f. körül. Amerikának jó terméséről beszélnek. Ha ez igaz, akkor a kikötő-árak még csökkenni fognak. Ha a newyorki árhoz 4 koronát még hozzáteszünk, akkor közös vámterületünk főbb piacainak árát megkapjuk. Így: Newyorki ár 8 K 60 f.; ehhez 3 K 15 f. vám (50 kgr.-ként) és szállítási költség 1.50—1.60 K s kijön a 12 K 90 f.-es ár 50 kgr.-ként. Ha 6 K 30 fillér vámunk nem lenne 100 kgr. búzára, akkor csak 8—9 korona körül mozoghatnának áraink.

*

Végül emlékezzünk meg a mult hétnek reánk, gazdákra nézve csattanós eseményéről. Darányi földmivelésügyi miniszter közreadta a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat előadói tervezetét, melyet Bernát István és Rubinek Gyula készítettek. Parádon pedig megtartották a gazdaszövetség közgyűlését. Mindkettőről körülményesebben lapunk más helyén.

y.

A mezőgazdasági érdekképviselet.

I.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterünk beváltotta szavát, mert előttünk fekszik a mezőgazdasági érdekképviseletről szóló törvényjavaslat előadói tervezete. A munkálatot a miniszter fölkérésére Rubinek Gyula és Bernát István készítették, azon ügybuzgalommal, a mely közéletünk e két kipróbált bajnokának jellemvonása.

A miniszter ur egyelőre csak előadói tervezetet bocsát a közhivatal elé és nem kész törvényjavaslatot, a miből azt értjük ki, hogy a legjobb akarattal az altera pars nézetei iránt, nem kíván elzárkózni az ügy érdekében netán felhangzó érvek elől. Ez helyes is. A gazdaközönség forró óhajtása az, hogy ez a törvény mielőbb meglegyen és az is, hogy czéljának minél jobban megfeleljen.

Hogy alkalmat adjunk gazdaközönségünknek az előadói javaslat megismerésére és a hozzászólásra, előbb egész terjedelmében közöljük az érdekes munkálatot. Mi magunk is hozzá fogunk szólni, de bár az aratás idejébe kerültünk, mégis arra kérjük az ezen kérdés iránt érdeklő gazdatársainkat, hogy tegyék meg tárgyilagos észrevételeiket azzal a jóakarattal, a minőt ez az ügy megérdemel. A törvényjavaslat szövege a következő:

Törvényjavaslat a mezőgazdasági kamarákról.

Előadói tervezet.

Készítették:

Bernát István és Rubinek Gyula.

ELSŐ CZIM.

A mezőgazdasági kamarákról általában.

1. §. A mezőgazdasági kamarák a mező és erdőgazdasággal foglalkozók érdekeinek egyetemes képviseletére és előmozdítására hivatott testületek.

2. §. A mezőgazdasági kamarák feladatuk megoldása czéljából főleg az alábbi működést fejtik ki:

a) kerületük mező- és erdőgazdasági viszonyait állandóan figyelemmel kísérik s a mutatkozó szükségülethez képest törvényhozási, kormányzati, törvényhatósági intézkedéseket kezdeményeznek, illetve létező törvények és rendeletek végrehajtását sürgetik és ellenőrzik s amennyiben törvény vagy törvényes rendelet által hatósági jogkörrel ruháztatnának fel, megbízatásuk körében eljárnak;

b) a területükön működő gazdasági egyesületek és gazdakörök és mezőgazdasági munkáskörök és szakszervezetek alapszabályszerű működése felett ellenőrzést gyakorolnak, azokat nyilvántartják;

c) a gazdatársadalomnak testületi és szövetkezeti szervezkedését elősegítik, felügyelik és irányítják, gazdasági egyesületekkel és gazdakörökkel, szövetkezetekkel a szükséghez képest szerves összeköttetésbe lépnek, azokat bizonyos feladatokkal ideiglenesen vagy állandóan megbízhatják s általában ilyenmü egyesületeket és szövetkezeteket feladatuk teljesítésében támogatnak;

d) a mezőgazdasági szakértelem fejlesztése czéljából kísérleti telepeket, állomásokat, mintagazdaságokat tartanak fenn, állandó vagy időleges tanfolyamokat, előadásokat, kiállításokat, tanulmányutakat rendeznek, szaklapokat és szakönyveket adnak ki;

e) a kormány, törvényhatóságok és bíróságok megkereséseire válaszolnak és szakvéleménnyel szolgálnak;

f) a mezőgazdasági termelés belterjessége érdekében közreműködnek a hitelviszonyok javításánál, szervezik gazdasági szükségleti czikkeket és tenyészállatok közök beszerzését, előmozdítják öntöző, vízlecsapoló, talajjavító és halászati társulatok, termelőszövetkezetek létesítését, üzemeit dolgoznak ki, általában a termelőknek a gazdálkodás terén megkeresésre mindennemű szaktanácsccsal szolgálnak;

g) a termények értékesítése tekintetében a szükséghez képest vásárokat és aukciókat rendeznek, terménytőzsdék, vásárok, különösen állatvásárok és aukciók igazgatásában résztvesznek s az árjegyzésre befolyást gyakorolnak;

h) a mutatkozó szükséghez képest gazda és gazda, gazda és gazdatiszt, vagy gazda és kereskedő között felmerült vitás ügyek elintézésére a polgári perrendtartás alapján választott bíróságokat alkotnak;

i) kerületük tenyészeteiről törzskönyvet vezetnek;

j) a helyi mezőgazdasági vonatkozású szokásokat nyilvántartják s ezekről kívánatra hivatalos bizonylatot állítanak ki;

k) a kerületükben működő összes okleveles gazdatisztokat, erdőtiszteket és állatorvosokat nyilvántartják;

l) mezőgazdasági statisztikai adatok beszerzésénél közreműködnek;

m) a munkásközvetítést szervezik;

n) működésükről, tapasztalataikról, a gazdatársadalom körében felmerülő panaszokról és kívánalmakról, kerületük mezőgazdasági és társadalmi viszonyairól évi jelentést készítenek, melyet a földmivelésügyi miniszterhez, az országos mezőgazdasági kamarához és kerületük törvényhatóságaihoz beterjesztenek.

3. §. A mezőgazdasági kamarák előterjesztéseiket közvetlenül intézik a kormányhoz vagy a törvényhozáshoz, egyébként is törvényhatóságokkal, konzulatusokkal, szaktudósítókkal, magántestületekkel és magánosokkal, valamint egymás között is egyenes levelezés útján szabadon érintkeznek.

A mezőgazdasági kamarák összes levelezései postabérmentesek.

I. Fejezet.

A mezőgazdasági kamarák alakítása, szervezete és felügyelete.

4. §. A mezőgazdasági kamarák működési területét és székhelyét első ízben Ő Felsege legfőbb jóváhagyásának kikérésével és az országos mezőgazdasági kamara meghallgatásával (18. §.) a földmivelésügyi miniszter állapítja meg.

Minden későbbi új terület beosztásánál is Ő Felsege legfőbb jóváhagyása lesz esetről-esetre kikérendő.

Budapest székhellyel a mezőgazdasági kamarák országos gazdatestületek és szövetkezetek kiküldötteiből (20. §.) országos mezőgazdasági kamara alakítandó.

5. §. A mezőgazdasági kamara első alakuló közgyűlését a földmivelésügyi miniszter hívja össze. Az alakuló közgyűlés tanácskozásainak első tárgya az alapszabályok megállapítása.

Az alapszabályoknak a jelen törvényben előírt korlátokon belül tartalmazniok kell a következőket:

1. a kamara székhelyét és működési területét (4. §.);

2. az egy szavazatra jogosító érdekelttség legkisebb fokát (12. §.);

3. a kamarai tagok kilépésének sorrendjét (11. §.);

4. a kamarai ülések határozatképességéhez megkívántató tagok számát;

5. a kamarai ülések egybehívásának módját;

6. az elnökség választását, jogkörét, működési idejét;

7. a kamarai tanács választását, jogkörét, működési idejét;

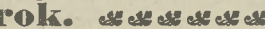
8. hivatalos közlemények kihirdetésének módját;

9. az alapszabályok megváltoztatásának módját;

10. a közgyűlésnek fentartott ügyeket, melyek sorába okvetlenül felveendő az ügyrend, évi költségvetés megállapítása, az évi zárszámadások jóváhagyása, kamarai illetékek megállapítása, kölcsönfelvétel, tulajdonszerzés és elidegenítés, elnök, alelnök, tanács, szakosztályi és bizottsági tagok választása, a kamarai kültagok és az országos mezőgazdasági kamarába kiküldendő tagok megválasztása és végül tiszteletdíjak és évi illetmények megszavazása.

A kamarai közgyűlés által elfogadott alapszabályok a földmivelésügyi miniszterhez terjesztetnek fel jóváhagyás végett.

6. §. A mezőgazdasági kamara ügyrendjét maga

Olcsó árak!	Ganz és Társa, Hofherr és Schrantz felsőmagyarországi vezérképviselői.		Pontos hisztorgás!
	Gőzekealkatrészek, ekevasak, acél- és fémalkatrészek, gőzkesodrony-kötelek. Sack-rendszerű ekerészletek, ekevasak, kormányok, mindenféle gazdasági gépek. Kazánkovács munkák. Új tűzszekrények. Malomberendezések. Diesel-, szivógáz-, benzin-motorok. 		
	Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcz.		

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár:
GARVENSWERKE
 Központi igazgatás:
 Bécs, II., Handelsqual No. 130.
 Városi mintaraktár. Garvens W.
 Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

állapítja meg, az országos mezőgazdasági kamara pedig megerősíti.

A kamara évenként legalább egyszer közgyűlést tart.

A kamarai közgyűlés az ügyek állandó vitelére az elnök mellé egy 20 tagból álló kamarai tanácsot választ, mely a szükséghez képest tart ülést. A kamarai közgyűlés a tagok sorából szakosztályokat alakíthat, vagy meghatározott feladatok teljesítésére ideiglenes jellegű bizottságokat küldhet ki.

Ugy a szakosztályok, mint a bizottságok a szükséghez képest szakférfiakkal egészíthetik ki magukat.

A kamara ülései rendszerint nyilvánosak. Oly ügyek azonban, melyek nyilvános tárgyalásra nem alkalmasak, valamint olyanok, melyek a kormány részéről bizalmasan, titoktartás terhe alatt közöltetnek, zárt ülésben tárgyalandók.

A tárgyalásokról jegyzőkönyvek vezetendők, melyek négy héten belül másolatban a földművelésügyi miniszterrel és az országos mezőgazdasági kamarával közlendők.

A mezőgazdasági kamarák közgyűléseire szóló meghívók idejében megküldendők a földművelésügyi miniszternek, az illető kamarák működési területéhez tartozó törvényhatóságoknak és az országos mezőgazdasági kamarának. Ugy a kormány, mint a törvényhatóságok és az országos mezőgazdasági kamara kiküldöttjei a kamara ülésein résztvehetnek és felszólalhatnak.

7. §. Évi költségvetését és zárszámadását a mezőgazdasági kamara maga készíti el s helybenhagyás végett a földművelésügyi miniszterhez felterjeszti, akitől ha 30 napon belül elintézés nem érkezik, a költségvetés jóváhagyottnak tekintendő.

8. §. A mezőgazdasági kamarákat kifelé az elnök, vagy annak helyettese képviseli. Minden oly okiratot, a mely kamarai ingatlan vagy szerzését, eladását vagy megterhelését tartalmazza, a kamara nevében az elnök, illetve helyettese és a kamarai tanács egy tagja ír alá.

A mezőgazdasági kamara pecsétjében a kis magyar czimert használja a következő körirattal: »mezőgazdasági kamara«.

9. §. A határozatok foganatosítására és egyéb munkák teljesítésére a kamara egy vagy több elméleti és gyakorlati szakképzettséggel bíró egyént rendes fizetéssel állandóan alkalmaz a szükséges segédzeméllyel együtt.

A kamara főtisztviselőjét a közgyűlés, egyéb rendes fizetéssel állandóan alkalmazott tisztviselő és segédzemélyzetét a tanács választja.

10. §. A mezőgazdasági kamarák felett a legfőbb felügyeletet a földművelésügyi miniszter gyakorolja. A mezőgazdasági kamara a minisztertanács előterjesztésére az esetben, ha hivatását nem teljesíti, vagy hatáskörét túllépi, Ő Felsége legfelsőbb jóváhagyásával felosztható. Ez esetben azonban új kamarai tagok választása három hónapon belül elrendelendő.

Az ügyeknek időközben való ellátásáról a földművelésügyi miniszter intézkedik.

II. Fejezet.

A mezőgazdasági kamarai tagok jogviszonya.

11. §. A mezőgazdasági kamara áll:

- beltagokból és
- kültagokból.

A beltagok választása céljából választókerületek alakítandók.

Választókerület a törvényhatósági joggal felruházott város, rendezett tanácsú város és a közigazgatási járás.

Minden törvényhatósági joggal felruházott város és minden közigazgatási járás négy rendes és minden rendezett tanácsú város két rendes és egy pótbeltagot választ. A rendes beltágok közül legalább kettőt, illetve rendezett tanácsú városokban legalább egyet, a választókerületben gazdálkodók sorából, a többiek a kamara területén állandó lakással bírók közül kell választani.

A mezőgazdasági kamarák beltágjai hat évre választatnak. A kilépő tagok újból választhatók s addig maradnak állásukban, míg az új választás igazolása megtörtént.

Az elhalálozott, vagy más okból kivált beltágok helyébe a választási időtartam hátralévő részére elsősorban az illető választókerület pótbeltágja hívandó be. Pótválasztásnak helye nincs.

A kültagokat a mezőgazdasági kamarák választják oly egyének sorából, akik a mező- vagy erdőgazdaság körül érdemeket szereztek s illetve a kiknek bevonása hivatalos állásuknál fogva is fontossággal bír.

A kültagok megbízatása három évre szól, a kamara ülésein tanácskozási joggal bírnak s számuk a beltágok egyötödénél nagyobb nem lehet.

12. §. Választói jogát a kamarai illeték fizetésére kötelezettek és szavazattal bírók közül csak az gyakorolhatja, a ki polgári jogainak élvezetében van, magyar honpolgár és 24-ik életévét betöltötte.

A szavazati jog a földbirtokosoknál az érdekesség aránya szerint gyakorolható. Ez okból az alapszabályokban meg kell határozni a kataszteri tiszta jövedelem alapján az érdekesség azon legkisebb fokát, a mely egy szavazatra jogosít.

Ezen legkisebb foknál kevesebbel érdekeltek, ha önként nem csoportosulnak, a községi előjáróság által képviselhetnek. A választókerület összes szavazatainak felénél több szavazatot egy érdekelte birtokos sem gyakorolhat.

Egy-egy szavazattal bírnak:

a) azon bérlők, a kik a választói kerületben legalább is a legkisebb érdekességi foknak megfelelő kataszteri jövedelemmel bíró földbirtokot bérelnek;

b) minden a választókerület területén állandó lakással bíró s kamarai illetékeket fizető okleveles gazda, erdész és állatorvos, lelkész és tanító, gazdasági egyesület, gazdakör és gazdasági célú szövetkezet állandó fizetéssel alkalmazott egyegy, az illető testület által kijelölt tisztviselője.

Jogi személyek törvényes képviselőjük útján gyakorolják szavazatukat. Külföldön székelő jogi személyek, bár kamarai illeték fizetésére kötelezettek, választói jogot nem gyakorolhatnak.

A törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokban a kamarai tagok választását a polgármester, a közigazgatási járásban a főszolgabíró vezeti.

A kamarai tagok választásánál követendő eljárást közelebbről a földművelésügyi miniszter rendeleteileg állapítja meg.

A választások elleni, vagy a választói jogosultsággal összefüggő s a végrehajtási rendeletben megállapított határidőn belül benyújtott felszólamlások felett az illetékes mezőgazdasági kamara végérvényesen dönt.

13. §. Mezőgazdasági kamarai beltagul meg-

választhatók a kamarai illeték fizetők sorából oly egyének, akik:

1. magyar honpolgárok és legalább a 30 éves életkort betöltötték, polgári jogaik gyakorlatában vannak, csőd, vagy gondnokság alatt nem állanak, nyereségvágyból származó, vagy a közérköcsöt sértő valamely büntett vagy vétség, vagy a nemzeti állam, vallás- vagy vagyonelemes izgatás miatt büntetve nem voltak s a magyar nyelvet szóban és írásban bírnák. Ezenkívül

2. oly földbirtokot bírnak tulajdonul, vagy bérelnék a választókerületben, melynek kataszteri tiszta jövedelme megüti az érdekesség legkisebb fokát (12. §.), vagy

3. a mezőgazdasági tanügyvel gyakorlatilag foglalkoznak, illetve legalább 10 éven át foglalkoztak, vagy

4. mint okleveles gazda- és erdőtisztek, állatorvosok a gyakorlatban 10 éve működnek, vagy működtek, vagy

5. a gazdasági egyesületek mező-, illetve erdőgazdákából alakult szövetkezetek vagy társulatok állandóan alkalmazott tisztviselői, mező- vagy erdőgazdasági irányú szaklapok szerkesztői, kik e pályán legalább 10 évet töltöttek, vagy végül, a kik

6. a mezőgazdasági kamara részéről a földművelés körül szerzett érdemeik elismerésül a választóhatósággal felruháztattak.

14. §. Minden valamely tag személyében beálló oly körülmény, mely az illetőt a választóhatóságból kizárja, a tagságnak megszűnését eredményezi.

A mezőgazdasági kamara oly tagját, a ki ellen jogérvényes bírói határozat alapján büntügyi vizsgálat van folyamatban, annak befejeztéig a tagsági jogok gyakorlásától felfüggesztheti. E határozathoz a jelenlévő szavazatoknak legalább kétharmada szükséges.

Az a kamarai tag, a ki a kamara ülésein egy éven belül egyszer sem vett részt és távolmaradását nem igazolta, a kamarai tagok sorából töröltetik.

A kamarai tagok tisztüket ingyen látják el. Vidéki tagok készpénzkiadásait, utiköltségeit azonban a kamara megtérítheti.

Különleges megbízatások, kiküldetések teljesítése alkalmából kárpótlás, illetve megfelelő díjazás nyújtható.

15. §. A kamarai tagok választási rendjét a mezőgazdasági kamarák meghallgatásával az országos mezőgazdasági kamara megváltoztathatja. Ezen új választási rend a földművelésügyi miniszter által Ő Felsége legmagasabb jóváhagyásával léptethető életbe.

III. Fejezet.

A kamarai illetékről.

16. §. A mezőgazdasági kamarák kiadásait, amennyiben azok másnemű bevételek, különösen államségély által nem fedeztetnének, az egyes birtokosokra a fillérek mellőzésével kikerekített kataszteri tiszta jövedelem arányában osztják szét.

Az így kivetett kamarai illeték a kataszteri tiszta jövedelem egy százalékát meg nem haladhatja s csak rendkívüli esetekben a földművelésügyi miniszter hozzájárulásával emelhető még legfeljebb fél százalékkal.

Bérlők, okleveles gazdatisztek, erdőtisztek és állatorvosok, a mező- vagy erdőgazdasági tanügy szolgálatában álló egyének, gazdasági egyesületek, gazdakörök, mező-, illetve erdőgazdák

Új termésű

biborheremagot
 csomós ebirt
 baltacimmagot
 nyári repezét
 fehér herét
 őszi árpát
 „ bükkönyt
 „ borsót

VESZ

legmagasabb
 napi árban

HALDEK

magnagykereskedése

József főherceg ő cs. és kir. fensége udvari szállítója
 Budapest, V., Bálvány-utca 6. szám.

alakult szövetkezetek vagy társulatok állandóan alkalmazott tisztviselői, mező- és erdőgazdasági irányú szaklapok szerkesztői, állandó kamarai illetékkép az általuk fizetett jövedelmi és személyes kereseti országos adó egy százalékát fizetik.

A kamarai illeték behajtása az országos adóval egyidőben és ugyanazon állami közegek által történik, mely közegek a behajtott illetéket a kamaráknak közvetlenül szolgáltatják be.

A kamarai illetéknek kivétele elleni felszólások felett a kamara végérvényesen dönt.

Amennyiben oly berendezések vagy intézkedések költségeiről van szó, a melyek kiváló nagy mértékben vagy kiváló kis mértékben egyes választókerületek javát szolgálják, a mezőgazdasági kamara közgyűlése az érdekelt kerületek nagyobb vagy kisebb mértékben való megterhelhetését rendelheti el.

Ilyenmü határozatok az esetleges ellenvéleménnyel együtt a földmivelésügyi miniszterhez jóváhagyás céljából felterjesztendők.

MÁSODIK CZIM.

Az országos mezőgazdasági kamaráról általában.

17. §. Az országos mezőgazdasági kamara a mezőgazdasági kamarák központi szaktestülete, véleményezőleg nyilatkozik a kormány által hozzá utalt, vagy a mezőgazdasági kamarák által előterjesztett szakkérdésekben, tárgyalja a mezőgazdasági kamarák közös érdekű ügyeit, megvitattja a tagok által felvetett eszméket s önálló indítványokat és javaslatokat terjeszt a földmivelésügyi miniszter elé, amennyiben pedig törvényes rendelet hatósági jogkörrel ruházna fel, eljár a reábizandó ügyekben, a szükséghez képest a mezőgazdaság érdekeit szolgáló intézményeket gondozásba vesz, vagy ilyeneket alkot s működése kiterjed általában e törvény 2-ik §-ában a mezőgazdasági kamarákra vonatkozólag megállapított azon feladatokra is, a melyek megoldása csak országos keretben lehetséges.

Az országos mezőgazdasági kamara pecsétjében a közép magyar címet használja a következő körirattal: »Országos Mezőgazdasági Kamara.«

I. Fejezet.

Az országos mezőgazdasági kamara alakítása, szervezete és felügyelete.

18. §. Az országos mezőgazdasági kamara tagjait első ízben az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, úgy is mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége meghallgatásával a földmivelésügyi miniszter nevezi ki.

A kinevezett tagok száma 80. Az országos mezőgazdasági kamara első alakulása a földmivelésügyi miniszter összehívására történik.

A földmivelésügyi miniszter által kinevezett tagokból megalakult országos mezőgazdasági kamara feladata a mezőgazdasági kamarák számának, szervezetének, működési területük, a vármegyei gazdasági egyesületekhez való viszonyuk megállapításánál és a mezőgazdasági kamarák szervezésénél közreműködni és illetve ez irányban a földmivelésügyi miniszternek tanácsot s a mezőgazdasági kamaráknak irányítással szolgálni.

A mezőgazdasági kamarai tagok első választásánál felmerülő panaszok felett végérvényesen az országos mezőgazdasági kamara dönt s ugyan ő igazolja a mezőgazdasági kamarák alakuló ülése által az országos mezőgazdasági kamarába tagul választott megbízó leveleit is.

A mezőgazdasági kamarák megalakulásának megtörténtével s a kerületi kamarák által választott országos mezőgazdasági kamarai tagok megbízatásának igazolásával a kinevezett tagokból alakult országos mezőgazdasági kamara működése megszűnik s annak elnöke a mezőgazdasági kamarák által választott küldötteket új alakuló gyűlésre hívja egybe.

A későbbi alakulásoknál is a kamara elnöke működik közre, a ki a kamarai tanácsal addig marad hivatalában, míg az új kamara meg nem

alakul s illetve elnököt és kamarai tanácsot nem választ.

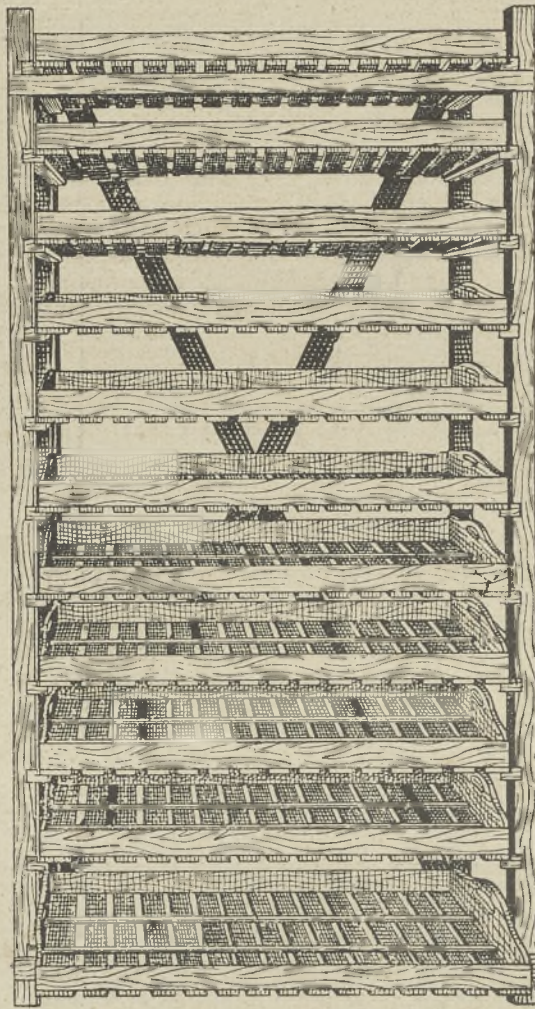
19. §. Az országos mezőgazdasági kamara évenként legalább egyszer teljes ülést tart, az ügyek állandó vitelére pedig az elnök mellé legfeljebb 30 tagból álló tanácsot választ.

Rendkívüli teljes ülést az elnök bármikor összehívhat, a földmivelésügyi miniszter, vagy 20 tag kívánására pedig köteles összehívni.

Jelen törvény 6., 7., 8., 9., 10., 14. §§-ai és 5. §. a 2., 3. pontok kivételével az országos mezőgazdasági kamarára nézve is alkalmazást nyernek.

Az országos mezőgazdasági kamara működéséről évenként a kerületi mezőgazdasági kamarák évi jelentéseinek kivonatával együtt jelentést tesz közzé.

Az országos mezőgazdasági kamara költségeit fele részben az állam, fele részben a mezőgazdasági kamarák viselik.

70-ik ábra. Oberglogau gyümölcsstartó.

II. Fejezet.

Az országos mezőgazdasági kamarai tagok jogviszonya.

20. §. Az országos mezőgazdasági kamara áll: 1. beltagokból és 2. kültagokból.

Beltagok:

a) a mezőgazdasági kamarák elnökei és azok közgyűlése által választott három-három tag;

b) az országos mezőgazdasági kamara által kijelölt gazdatestületek és szövetkezetek elnökei és azok közgyűlése által választott három-három tag;

Kültagok:

az országos mezőgazdasági kamara közgyűlése által a kiválóbb gazdasági szakférfiak sorából választott legfeljebb 20 egyén, a kik tanácskozási joggal bírnak.

Ugy a bel, mint a kültagok megbízatásának tartama három év.

21. §. Ezen törvény végrehajtásával a földmivelésügyi miniszter bizatik meg.

Az oberglogau gyümölcsstartó.

Ábrában mutatjuk be az oberglogau gyümölcsstartót, a melynek váza úgy van készítve, hogy lécekből készült fiókok sokemeletesen kihuzhatók és visszatolhatók. A téli gyümölcs eltartásának egyedüli módja az, hogy 2—9 Reaumur fokú száraz helyiségben, a melyet használat előtt kénnel kifüstöltünk, oly tartókra helyezzük el a gyümölcsöt, hogy minden oldalról szellő érhesse és hogy ezek a tartók meszelés vagy más fertőtlenítő szerekkel a használatba vétel előtt, a romlást okozó csiráktól megóvassék. Az oberglogau gyümölcsstartókat a rajz után tetszés szerinti magasságban, a helyiségnek megfelelőleg készíthetjük és tetszés szerinti szélességi méretekben.

A százalékos tisztí gazdálkodási rendszer meghonosítása érdekében.

Hányszor hallottam és hány birtokostól, hogy ime azon birtokáért, mely a tisztí gazdálkodás alatt alig jövedelmezett valamit, vagy melyre reá kellett fizetni, ez vagy amaz bérlő, annyi meg amannyi bért fizet. És hallottam ez alapon azután azon következtetést levonni: hogy valóban nem érdemes tisztí gazdálkodást vinni, pedig hogy erre a következtetésre jussunk, elkelene felvilágosításul mondani, hogy mily befektetés feküdt addig a birtokban? és mennyit fektetett belé a bérlő, nem is tekintve azt, hogy a bérlőnek sem a jószágigazgató, sem a birtokos nem írja elő, hogy mikor vehet, mikor arathat s mikor vehet marhát és mikor adhatja el azt s egyéb terményeit. valamint az sem jön szóba, illetve nem szabad annak sem szóba jönni, van-e pénz a hízalni való marhára, ha be kell állítani, akkor amikor kell, s a termények eladása végett sem kell előbb Pontiusból Pilátusig irkálni, ha kedvezők a viszonyok az eladásra, hanem minden pillanatban pénzzé teheti, bármiét a bérlő, mihelyt azt látja, hogy itt a kedvező áralakulás, melyet ki lehet és ki kell használni, mely kedvező áralakulást a tisztí rendszer nem használja föl, mivel előbb Dieppebe vagy Ostendébe kell jelentést tenni s mire a válasz megérkezik, már rég elmúlt a kedvező áralakulás, melyet fel kellett volna használni.

És ezek csak a fő-fő momentumok, amelyek a tisztí gazdálkodást annyira befolyásolják, hát még azon számtalan, majd közvetve majd közvetlenül ható apró-cseprő, — a gazdatisztelt folytonos akadály-versenyt futtató — befolyások a gazdálkodásra, amelyekkel nap-nap mellett meg kell küzdenie — és mégis el lesz ítélve a tisztí gazdálkodás minden oly esetben, ha a tisztí kezelés mellett kevesebbet jövedelmező birtokért — egy bérlő többet ígér és többet ad.

Nem mondom én azt, hogy azon tisztí kezelés mellett, mely ma még leginkább elvan terjedve az országban, oly szabad kez, oly szabad mozgást lehetne adni a tisztínek, mint a mily szabad kézzel, szabad mozgással bir egy bérlő, hiszen első és főakadálya ennek már maga az uradalmak központbóli kezelése, az igazgatásnak egykézből összpontosítása, ami az önállóságot ugyszólván kizárja, de kérdem, valljon a birtokok jövedelmezőségének érdekében levőnek lehet-e ezt tekinteni? — és ha a birtokok urak efelett elgondol-

**BENZINMOTOROK, GŐZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GŐZ-
CSÉPLŐGÉPEK, ARATÓGÉPEK, „LOSONCZI DRILL“ VETŐGÉPEK,
RESICZAI ACZÉLEKÉK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

V. VÁCZI-KÖRUT 32.

kodnak és azt látják, hogy mindent a gazdaság szabad kezelése körül a tisztnek a nyakába akasztott kolonez, egy-egy oly akadály a birtokok jövedelmező képessége emelésének, amelynek hátrányát kézzel foghatólag ki lehet mutatni, miért nem gondolkodnak és gondoskodnak egy oly neméről a tiszt kezelésnek, mely mindazon bajokat, melyekkel a mai szokásos gazdatiszti kezelés küzdök, alaposan orvosolná.

Volt és van az országban ma is több uradalomban tiszt szántóli bevéve, — de valamennyi, a melyeket én ismerek, — mind abban a hibában szenved, hogy teljesen sem a birtokos sem a tiszték érdekét ki nem elégíti, mert nem a kölcsönös érdekek teljes kiegyenlítése képezvén alapját, sokszor hol a birtokos, hol a tiszték érdeke valódi kielégítésének a félremagyarázására vezet és ezért nem is csoda, hogy több uradalomban be lett szüntetve és azon uradalmak, hol bevezetve nincs és nem volt, nem kaptak kedvet az elért eredmények figyelmes megbirálása után azt bevezetni.

A fő oka véleményem szerint — a ma szokásos tiszt szántóli rendszer nem teljesen kielégítő eredményének az, hogy azoknál anyagilag, illetve pénzbelileg csupán a birtokos van érdekelve, s a tiszték felelőssége csupán erkölcsi, holott a kölcsönösség elvénél fogva a szántóli rendszernek kell, hogy bizonyos időig a tiszték is legyenek anyagi felelősséggel érdekelve, mert csak ez alapon követelhetik azután a szabadabb kezét a gazdálkodásban a birtokossal kötött kölcsönös megállapodás keretén belül s az aránylagos részesedést a több jövedelemben, a birtok és annak felszerelése után járó kamatozáson felül.

Mindezeket azért bocsátottam előre, hogy felhívjam nagybirtokosaink nagybecsű figyelmét az ezen lapokban főbb alapvonalaiiban ismertett azon szántóli alapra fektetett gazdálkodási rendszerre, mely a nagyváradi latin szertartású, káptalan uradalmaiban oly fényesen bevált, hogy jelenleg már a 3-ik öt-éves cyclusban folyik.

Szerény véleményem szerint sokkal nagyobb horderővel bír e rendszernek a nagybirtokos osztály által leendő felkarolása, mint első pillanatra talán látszik, mert nem kevesebbről van itt szó, mint a *nagybirtokok jövőben nagyobb sodaadóbb-szellemi intenzivitással való kezeléséről és ebből kifolyólag, magasabb jövedelmeztetésének a biztosításáról a magyar mezőgazdaság fejlesztése körül a multban oly elismerésre méltó munkát végzett, hanyatlásnak indult, gazdatiszti osztály megmentéséről*, oly módon gondoskodik, hogy az által a nagybirtokos-osztály tulajdonképpen saját érdekét szolgálja, mert hiszen a tiszt kezelésnek minden előnye biztosítva van e rendszer mellett a birtokosra nézve, de egyszersmind biztosítva van a bérlet rendszernek előnye is, az évi megállapított jövedelem biztosítása által és mellőzve a bérleti rendszernek minden hátrányát a birtokosra nézve.

Eddig az országban még egyedül áll a nagyváradi káptalan üdvös kezdeményezése, mellyel a mint tudom, mert hallottam, úgy a káptalan urai, mint a gazdatisztek egyaránt meg vannak elégedve, de ha a nagy-

birtokos osztály komolyan fogja mérlegelni e rendszer előnyeit, azt hiszem, rövid időn belül követőkre fog találni. Mert hiszen annak megvalósítása semmi nehézségbe nem ütközik, mivel a birtokok átlagos jövedelme minden birtoknak ismeretes a birtokosok előtt, melynek alapján a tárgyalások e rendszer behozatalára megindulhatnak s alig hiszem, hogy legyen egy nagyobb uradalom, melynek tisztikara a tőlük megkövetelt forgótőkét össze ne tudná hozni, aminek a befektetése nemcsak anyagi, de erkölcsi garanciál is szolgáltat arra nézve, hogy a tisztikar egész tudásával s egész szorgalmával és becsületesen fogja köteleességét teljesíteni.

Tudom, hogy milyen nehéz megnyerni a nagy birtokos osztályt minden ujításnak, változtatásnak, de ha fáradságot vesznek maguknak összehasonlítani az eddigi, okvetlenül

annyi sok mindenféle ellenőrzést követelő és mégis bizonytalan eredményt szolgáltató elavult tiszt gazdálkodási rendszert — azon egészen új világot teremtő gazdálkodási rendszerrel, mely a nagyváradi káptalan által lett életbeléptetve, oly fényesen bevált és valóra váltotta a benne helyezett reményt a birtokos káptalannal szemben is, és azt hiszem megérdemli, hogy komoly megfontolás tárgyává tegye azt nagybirtokosainknak azon része, mely a jelenleg szokásos gazdatiszti kezelési rendszerrel nincs és nem is lehet megelégedve, de birtokainak bérbeadása bármily szigorú bérleti szerződés dacára is, a bekövetkező bizonyos értékcsökkenés okvetlenül elkövetkezete miatt nem tudja magát reá szánni.

Elsősorban volnának a rendszer felkarolására hivatva a kötött uradalmak birtokosai,

akik e rendszer felkarolásával a gazdatiszti nyugdíj kötelezettség alól is felszabadítanák az uradalmakat s ezenkívül egy oly szociális feladatot is teljesítenének, a gazdatiszti osztálynak a végpusztulástól való megmentésével, annak regenerálásával, melyért nemcsak a gazdatiszti kart örök hálára köteleznék, hanem azt hiszem elismerésre méltó hazafiúi köteleességet is teljesítenének, anélkül, hogy ezen ténykedésük áldozatot követelne tőlük, sőt ezzel úgy a maguk, mint a birtok-utódjaik számára is állandó s folyton fokozódó biztos jövedelmet biztosítva, birtok-utódjaikat is csak hálára köteleznék, de valóban a tiszt kezelés nehéz kérdését, mindkét fél teljes megelégedésére megoldanák e gazdálkodási rendszer meghonosítása által.

Kodolányi Antal.

A védjegybitorlás megtorlása.

Külföldön a védjegybitorlást nem veszik tréfára és súlyosan büntetik azokat, a kik áthágják. De nemcsak a védjegy-bitorlókat, hanem a kik tévedésbeeső hasonlatos védjegyeket használnak, azokon is elverik a port.

Egy érdekes eset erre vonatkozólag a Sack Rudolf ellen elkövetett védjegy-sértés, a mely a védjegy hasonlatosságával igyekezett a vevőket tévedésbe ejteni. A vetschauer gépgyár igazgatója, Walter Birnstiel, Sack-imitációit az itt illusztrált védjeggyel látta el:

Még a színezése a védjegynek is azonos volt, vörös, fekete, arany; s felületes szemléléssel az eredeti Sack Rudolf-féle védjegyre gondolhatott mindenki.

Ezt az élelmesnél kissé több eljárást a cottbusi kir. büntető bíróság az alábbi ítélettel torolta meg:

A király nevében!

Walter Birnstiel, a vetschauer gazdasági gépgyár és vasöntőde (A. Lehnigst zu Vetschau) igazgatója ellen, született 1866 augusztus 30-ikán, Coburgban, evangélikus, az áruvédjegy-törvény áthágása miatt, a cottbusi kir. büntető-bíróság 1908. április hó 10-iki ülésén kimondotta:

1. A vádlott az 1894-iki évi május 12-iki birodalmi törvény ellen követett el vétséget és ennek folytán az eljárás költségei megtérítése mellett, 500 (ötszáz) márka pénzbírságra és behajthatatlanság esetén minden 10 márka helyett 1—1 napi fogházra ítéltetett.

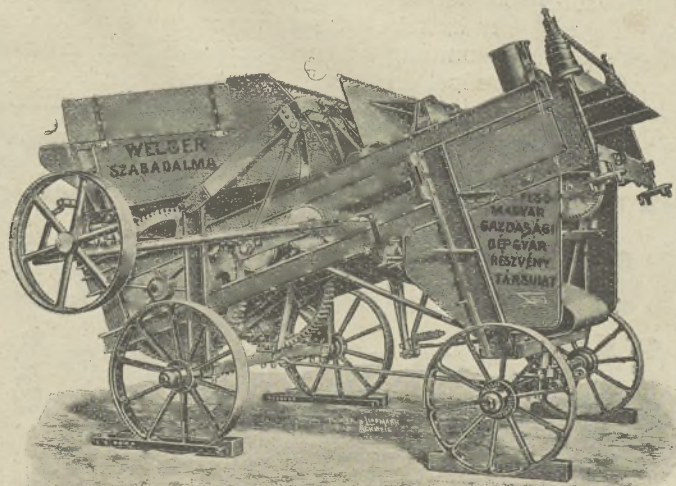
2. A vádlott tulajdonában levő és jogosulatlan ismertető jelekkel ellátott etikettek elkobzandók.

3. A sértett Rudolf Sack Plagwitz, Leipzigi cég feljogosítottatik, hogy az ítéletet az elítélt költségére, a jogerős végzés kézbesítésétől számított 4 héten belül közzétehesse:

a) a »Frankfurter Zeitung«-ban,

b) a »Deutsche landwirtschaftliche Presse« (Paul Parey kiadása, Berlin, S. W., Hede-mann-Str. 10.)

c) a »Priavolski Krai«-ban, a Don melletti Rostowban.

FONTOS UJDONSÁG! 7—8 munkás megtakarítható!

Szabad. Welger-féle teljesen önműködően kötöző

szalmaprés-elevator.

A meglévő mozcsony változatlan használata mellett minden cséplőhöz alkalmazható! Összehasonlíthatatlanul célszerűbb minden más szerkezetnél. A kizárólagos gyártási jog tulajdonosa a magyar korona országaira nézve az

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.

Budapest, VI. kerület, Váci-út 19. szám.

PROSPEKTUS KAPHATÓ!

PROSPEKTUS KAPHATÓ!

a tekintetben kötelesség, hogy a rokonzélu egyesületeket a szövetség eszméinek megnyerhessük.

Az amerikai viszonyok föltüntetése végett több ide vonatkozó füzet lett a gazdaszövetség által kiadva. Kiküldetett egy megbízott amaz okok felderítése végett, melyek véreinket a kivándorlásra készítik, illetőleg a visszatelepülésre bírják. A földbérlőtársaságok eszméjét a lefolyt idő alatt is támogatta a szövetség. A szimpátia, mely e kezdést fogadta, eléggé bebizonyult az által, hogy országszerte, habár a Gazdaszövetségtől függetlenül, sok helyen indult meg a mozgalom ebben az irányban.

A szövetkezeti élet terén, kivált férfiak részére, Károlyi Sándor gróf által alapított és nevével elnevezett jutalomdíjakat Bieliczi Albin leszéti kántortanítónak, Kovács István szelézi káplánnak, Erdélyi Sándor nagymádi tanítónak, Sárközy Kálmán tassii tanítónak, Kisfaludy Mihály környei és Szabó Mihály atalai tanítónak osztottak ki. Adja Isten, hogy ezek példája vonzzon másokat is a szövetkezeti élet terén való önzetlen működésre.

A tőzsdének szőnyegre kerülő reformja ügyében a földmivelésügyi miniszter által véleményes jelentéstételre hivatván fel, az ez irányú dolgozat javaslatételre felterjesztetett a miniszterhez. Nagy eredmény gyanánt kell kiemelni azt a javaslatot, melyet az igazságügyminiszter az uszora megfélézésére a törvényhozás elé terjesztett. A Magyar Gazdaszövetség Hangya nevű fogyasztó és értékesítő szövetkezete kielégítően, sőt fényesen működik. A Széchenyi-Szövetség révén új szervezet kapcsolódik a Gazdaszövetséghez. Rendszeresítették a szociális kurzusok. Föl kell még említeni a pécsi mező-, tej-, borászati és a szabadtanítási kongresszusok rendezését és eredményes lefolyását.

Választás.

Az évi jelentés tudomásul vétele után 1907. évi zárószámadás előterjesztése következett, majd az igazoló választmány kisorsolt tagjait választották meg újból. Új tagként megválasztották Zichy Vladimír grófot, Prohászka Ottokár székesfehérvári megyés püspököt és Kenessey Béla ref. püspököt.

Emödy József előadása.

Azután Emödy József országos képviselő tartott előadást a vámvédelem érvényesüléséről az új vámrendszerben.

Ismertette a mezőgazdaság hanyatlását a múlt század nyolczvanas és kilenczvenes éveiben, a mi a gazdatársadalom szervezetlenségének volt eredménye. Majd így folytatta: Midőn a fejvesztettség, a szorongatás, a kétségbeesés a magyar gazdák körében a legnagyobb volt, jött az igazi próféta, Károlyi Sándor gróf. Zajtalanul, feltűnés nélkül, senkit nem bántva, mindenki iránt atyai jóindulattal látott ez a nagy elme a munkához. Diadalra juttatta a szövetkezeti eszmét. Legsajátosabb, ma már teljes virágjában álló alkotását elnevezte Hangyának. Az egész ország gazdáit Kassán szervezte. Megteremtette a hitelszövetkezeteket. Emberfölkötő kitartással, fegyelmzett körültekintéssel és egyre szaporodó munkatársak segítségével Károlyi Sándor grófnak sikerült a magyar politikát irányító férfiak gondolatvilágába belevinni az érdeklődést a földmiveléssel foglalkozó emberek sorsa iránt. Nagy szberence volt a magyar mezőgazdaságra, hogy abban az időben a Magyar Gazdaszövetség jelenlegi nagyérdemű elnöke már miniszter volt, aki minisztértársaival a mentés akcióját szorgalmazta. Darányi Ignác dr. érdeme, hogy Széll Kálmánt is megnyerhettük a magyar mezőgazdaság támogatására. Szemmel látható eredménye ennek az akciónak az ugynevezett Széll-Körber-féle vámtarifa, mely mint autonóm magyar vámtarifa van törvénybe iktatva. Az az egyetlen körülmény, hogy a legközelebbi tíz évben az érvényben levő vámtételek le nem szállíthatók, oly biztosítékot alkot, hogy Magyarország ki fog menekülni a tespedés és eladósodás korszakából. Helyes üzleti érzékű emberek azon a véleményben vannak, hogy míg e vámtételek érvényben maradnak, a buza ára Budapesten még bő esztendőben sem szállhat 18 koronán alul. Köztudomású, hogy a gabonapiacson mindig a buza ára után igazodik a többi gabonafélék ára, tehát a vámvédelemnek átlag husz százalékos áremelkedés tudható be a legközelebbi tíz év alatt. Az évi átlagtermés 122 millió métermáza gabonára tehető s így ennek a husz %-os

emelkedésnek kereken évi 310 korona jövedelem-gyarapodás felel meg. Ha a magyar gazdaközönség ez összegnek csak a felét fordítaná régi adósságok törlesztésére, akkor tíz év alatt a magyar földbirtok tehermentesítés jelentékeny lépéssel haladna előre.

A közgyűlés berekesztése.

Emödy Józsefnek nagy tetszéssel fogadott előadása után Kodolányi Antal terjesztett előindítványt a fedezetlen határidőüzlet megszüntetése érdekében. Az indítványt elfogadták. Löherer Andor azután a lelkészeknek és tanítóknak a szövetkezeti mozgalomba való bevonását sürgette. Az indítványt a választmányhoz utasították.

Mezey Gyula ezután megköszönte a miniszternek, hogy a mezőgazdasági kamarák létesítéséről törvényjavaslatot fog beterjeszteni, mire Darányi miniszter kitartó munkára buzdítva a jelenlevőket, berekesztette a közgyűlést.

A lakoma.

A közgyűlést lakoma követte, a melyen Darányi miniszter mondta az első pohárköszöntőt; a koronás királyt élte, a ki uralkodása egész ideje alatt szívén viselte a magyar mezőgazdaság ügyét.

Utána Károlyi Mihály gróf, a házigazda mondott köszöntőt Darányi Ignácra, mint a Gazdaszövetség elnökére; fölidézte elhunyt nagybátyjának, Károlyi Sándor grófnak emlékét, a ki élte végéig aggodalommal eltelve a kisgazdák jövő sorsa iránt, csak úgy látta biztosítva a Gazdaszövetség által kezdett, a kisemberek érdekében folyó akciónak sikerét, ha annak élére sikerül a gazdatársadalomnak Darányit megnyerni. Lelkes köszöntőkben ünnepelték a minisztert ezenkívül: Szederkényi Nándor, Hevesmegye, Kállay Zoltán, a hevesmegyei gazdasági egyesület nevében. A felköszöntőkre Darányi Ignác hosszabb beszéddel válaszolt, a melyben lelkesen méltatta Károlyi Mihály gróf és Bernát István munkásságát. Hatásos felköszöntőket mondtak még Rainprecht Antal lovag, Bujanovich Sándor, Keglevich Géza gróf és mások.

A Széchenyi-Szövetség gyűlése.

A lakoma után délután öt órakor tartotta a Széchenyi-Szövetségek Szövetségtanácsa is első gyűlését, a melyen Mailáth József gróf, a Széchenyi-Szövetség védője, az Országos Széchenyi-Szövetség (Budapest), a Dunántúli Széchenyi-Szövetség (Pécs), a Délvidéki Széchenyi-Szövetség (Temesvár), a Fehérmegyei Széchenyi-Szövetség (Székesfehérvár) és az Alföldi Széchenyi-Szövetség (Kecskemét) kiküldöttjei vettek részt huszonnégyen Bernát István dr. orsz. képviselő, szövetségtanácsi elnök és Czettel Jenő elnöklésével. Schandl Károly dr. javaslatára s Tóth István (Kecskemét), Paulovits Béla (Pécs) és Csim Jenő (Székesfehérvár) hozzászólása után elhatározták, hogy a jövő ősszel nagy erővel indítják meg falusi kiszállásaikat s a tavasszal egy napon huszonöt faluban rendeznek tüntető gyűléseket a békés nemzeti haladás mellett. Marschall Ferencz javaslatára kimondták, hogy az ősszel rendezik Kecskeméten az első magyarországi szociális diák-kongresszust, melynek védőivé Apponyi Albert grófot, Darányi Ignácot és Mailáth József grófot választották meg. Majd Both Dezső indítványára kimondták, hogy a jövő évben a vidéki városokban is rendeznek Széchenyi-estéket.

KÖNYVISMERTETÉS.

A gazdasági növények nemesítése. Irta: Grabner Emil, az országos magyar királyi növénytermesztési kísérleti állomás adjunktusa. (227 oldal, 100 képpel).

Hazánkban a növény-nemesítés annyira fejletlen, hogy csaknem valamennyi gazdasági növényünk termőképesebb fajtájának magját külföldről kell beszereznünk. A czukor- és takarmányrépamagot kevés kivétellel évről-évre külföldről vásároljuk, legelterjedtebb árpafajtáink a Hanna-árpa, legjobb zabfajtánk a duppai zab, csaknem valamennyi rozs- és burgonyafajtánk mind külföldi származásúak és ha ezek termését állandóan színvonalon akarjuk tartani, időszakonként újból külföldről kell a vetőmagot beszereznünk.

Milliókkal adózunk ezen a réven a külföld növény-nemesítőinek, pedig magunknak tarthatnók ezen hasznot, ha mi is foglalkoznánk a növények nemesítésével.

Ezért az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy a külföld növény-nemesítését tanulmányoztatja és ezen alapon a gazdasági növények nemesítéséről egy gyakorlati használatra alkalmas kézikönyvet bocsájt közre. Ezen feladat megoldásával az egyesület fentnevezett szerzőt bizta meg, ki Ausztria, Németország, Franciaország és Svédország legkiválóbb növény-nemesítő telepeinek tanulmányozása után írta meg ezen munkáját.

A munka a növény-nemesítés elméletének ismertetése után a nemesítés gyakorlati keresztülvitelének általános munkálatait behatóan ismerteti, azután a buza, rozs, árpa, zab, tengeri, takarmányrépa és burgonya nemesítésére szolgáltat teljesen kimerítő, részletes utmutatást, mert ezek azon növények, a melyek nemesítése gyakorlati gazdáknak a legtöbb hasznot szolgáltatathatják, végül ismerteti a növények okszerű vetőmag-termesztését is.

Manapság alig van jövedelmezőbb gazdasági üzemág, mint a növény-nemesítés vagy más néven: vetőmagtenyésztés, csak az a baj, hogy gazdáink ennek végrehajtási módjáról nincsenek tájékoztatva. Ezen feladatot kívánja szolgálni ezen munka, mely egyszerű, könnyen érthető modorban, de teljesen kimerítően ismerteti a tárgyat úgy, hogy a nemesítést ezen alapon bárki is végrehajthatja.

A munkában ismertetett növények nemesítése nem kíván nagy tőkebefektetést és túlsok fáradságot, az ott ismertetett eljárásokkal a nemesítés sikere biztos és 5—6 év alatt elérhető, azért ezen növények nemesítésének felkarolása minden belterjes viszonyokkal rendelkező gazdának ajánlható.

A gabonafélék nemesítését már az aratás előtt kell előkészíteni és azért ismételtlen ajánljuk ezen könyvet gazdaközönségünk szíves figyelmébe.

Ára füzve 5 korona, tartós vászonkötésben 6 korona. Megrendelhető a »Patria« r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek.)

Kévekötelek

Bellán-féle szabadalom

Mindkét végén plosra festve.

Manilla-zsineg kévekötegekhez;
Kötélárúk hosszú szálú bácskai kenderből minden czélra;
Ökörszálkosarak erős kenderzsinórból;
Zsákok minden czélra, kender-, len- és jutaszövetből;
Zsákkötő-zsineg és varróspárga;
Szőlőtaposó zsákok;
Szőlőkötöző fonalak;
Ponyvák vízmentes és természetes szövetből minden czélra;

Kender géptömités és fonásra, valamint kőcz géptisztításra;
Kendertömlők különféle minőségben;
Abraktarisznyák ritkán szöve kenderzsinégből, tömören szöve juta- és kendervászonból;
Lóhálók, tennispálya-bekerítő és középhálók, tornakészletek, függő ágyak stb. legelőnyösebben szerezhetők be

Bellán Mátyás

kender-, kötél- és sport-áru kézműipar telepén

DUNACSEB (Bácska).

Árjegyzék kívánatra ingyen küldetik.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. *Czélszerű kazalozó.*

8 lóerejű gőzcséplőgépemhez kazalozót óhajtok beszerezni, mert e cséplési napszám árának emelkedése miatt takarékoskodnom kell emberekben. Milyen kazalozót ajánlanak gazdatársaim beszerezni? *M. J.*

Kérdés. *Tehén folytonos üzérkedési vágya.*

Nem rigében egy fiatal első borjas tehenet vettem, amely folytonosan üzekedik és már emiatt a csordára sem szabad eresztenem.

Tanácsolás után falusi kovácsunkkal eret is akartam rajta vágatni, de vére nem jött. Lehet a tehen e baján valahogyan segíteni, vagy tanácsosabb levágásra eladni? *J. J.*

Kérdés. *A tehenek ragadós elvetélese ellen.*

Vásáron vett tehenekkel belett hurczolva tehenésztembe a ragadós elvetelés. Hamarosan 4 tehenem vetélt el. Miként lehet szabadulnom ezen kellemetlen bajtól? Van-e biztos, sikeres védekezés ellene avagy célszerűbbnek látszik-e összes tehenemet eladnom, az ólakat fertőtlenítenem és csak azután népesíteni be egészséges állatokkal. Megjegyzem, hogy lefejtő tejgazdaságot üzök, 20 drb tehénnel. *V. L.*

Kérdés. *Yorkshire koczák első bebúgatásának helyje ideje.*

Czélszerű-e a yorkshire koczamalacokat 7—8 hónapos korukban már bebúgatni. Nem hiszem el, hogy ez a korai fedeztetés, melyet oly sok oldalról látok követni, célszerű lenne. Angolországban mely életkort tartják a legmegfelelőbbnek? *J. P.*

Kérdés. *Milyen műtrágyákkal lehet emelni a kukoricza-termést?*

Földeim a kukoriczát csak akkor termik bőven, hogy ha megtrágyáztatom előzőleg. Ez azonban nem mindig sikerül egész mértékben és kénytelen vagyok trágyázatlan földeket is beültetni kukoriczával. Az eredmény feltűnően különböző. Óhajtanék a jövőbe megpróbálkozni kukoricza alá műtrágyákkal. Minővel? Mennyivel? és mikor? Erre kérek szíves utbaigazítást. *F. F.*

Felelet. *A cseléd nyilvánvaló gondatlansága folytán előálló betegségért is a gazda felelős című kérdésre.*

Nem. Az 1907. XLV.a gazda és cseléd

közi jogviszony szabályozásáról szóló törvény 28. §. szóról-szóra ezeket mondja a második bekezdésben: »Ha maga a cseléd, vagy az éves, illetőleg állandóan alkalmazott szegődményes cselédnek vele élő felesége vagy vele háztartásban élő 12 éven aluli gyermeke a szolgálatba lépés 15-ik napja után, a szolgálati idő alatt megbetegszik, az orvosi gyógykezelés és az orvosszerek költségét legfeljebb 45 napig a gazda a sajátjából tartozik fedezni és a szükséges fuvar is ő tartozik adni, kivéve ha a betegséget nyilvánvalóan a cseléd hibája, illetve a cseléd családtagjainak a hibája okozta« etc. *Szerk.*

Felelet. *Üszögös csávázott és nem üszögös csávázatlan buza című kérdésre.*

Az állítás az, hogy Karczag határában megesett, hogy a ki nem csávázott, annak nem üszögös, a ki csávázott, annak üszögös, vagy a ki csávázott hol üszögös, hol nem üszögös a buzája. Ennek megfajtását kéri. Válaszom erre az, hogy az üszög főleg az üszögös mag elvetéséből ered, de előfordul, hogy a sz. mszéd fertőzött buza is fertőz. De előfordulhat ugy is, ha üszögporos szalmából eredő trágyát viszünk ki, vagy ha a föld meg van fertőzve korábbi üszögös évek után. Kérdező persze arra nem terjed ki, hogy azok, a kik csáváztak és mégis üszögös a buzájuk, nem vitték-e ki a fertőző anyagot a trágyával? Azután lehet jól csávázni és rosszul. Sokan csak garmadában kissé megöntözik a magot, talán gyenge oldattal és eredményt várnak. Nos hát tessék ekként csávázni: 2%-os oldatot készítsen kádban és a buzát füles kosárban mártsa ebbe az oldatba, mossa meg jól, hogy átnedvesedjék és megszáritás után vesse el. Így csáváztak a karczagiak? Ez sincs megmondva a kérdésben. Én 30 év óta csávázok az előirt módon és az üszög, mint kalamitás nálam soha sincs, holott közel szomszédjaim ezt nem mondhatják. *Parthy L.*

Felelet. *Mit vessek totalis jégverés után című kérdésre.*

A téli és a kora tavaszi takarmányozás céljaira még a következő növények vehetők.

a) *Mohar.* Fejlődése csak 80—90 napot vesz igénybe. Kaszálni legcélszerűbb akkor, midőn fejét már kihányta. Legmegfelelőbb e takarmány lónak. Értéke kb. egyenlő a középminőségű réti szénáéval.

b) *Köles.* Szintén gyors fejlődésű; lehet szénának is megszáritani, de lehet a magérést is bevárni és kicsépelve a magot és szalmát külön feletetni. A kölesmag összetétele a zabéval azonos; etetni minden állattal lehet, de előbb meg kell darálni s szecskával elkeverni, mert különben sok mag emésztetlenül ürül ki. A szalmája valamivel értékesebb az árpaszalmánál.

c) *Pohánka.* Tenyészideje 10—12 hét. Virágzásában kaszálják, de etetése óvatosságot kíván, mert a nem pigmentált bőru állatok pohánka-betegséget kaphatnak tőle; (kiütések a bőrön, daganatok a fejen, szédülés stb.) ennek elkerülésére mindig más szénafélékkel keverve etetendő. Különösen szarvasmarhával etetik zölden.

a) *Fehér mustár.* Ugy késő ősszel, mint kora tavasszal kaszálandó (vetés után 6—8 hétre). Csak zölden etetik fejős tehenekkel, kisebb adagokban növendék szarvasmarhával és juhokkal. Virágzás előtt vagy legkésőbb virágzaskor kaszálandó, mert gyorsan elfásul és mérgező mustárolaj képződik benne.

e) *Tarlórépa.* Augusztusban vetik. Ősszel fokozatosan kell kiszedni s a kiszedett meny-

nyiséget mindjárt feletetni, mert gyorsan romlik. Egy fejős tehenre csak 10 kg. számítsunk, mert különben répaízt kap a tej. Hizókkal is mértékkel etetendő. A huszujh sokat elbir. Értéke kisebb a takarmányrépánál.

f) *Szöszös bükköny.* Szeptember elején, a jánosnap rozzsal együtt vetik kevert vetésben (kat. holdra 60—70 kg. bükkönnyt és 40—50 kg. rozst). Jó minőségű takarmányt ad, korábban kaszálandó, mint akár a luzerna, löhere, baltacsim, akár a nyulszapuka s így kora tavasszal sok gondtól menti meg a gazdát.

g) *Csalamádé.*

Porcius.

Julius hó közepéig takarmányérés céljából sikerrel vethető csalamádé, s tekintettel a kései vetésre az u. n. páros sorokban való vetés ajánlható, a hol minden második sort lókapával megkapálhatunk. A megkapálható sorok távolsága 30—40, a meg nem kapálhatóké 10 cm. Vetés után hengerezünk, de a mag kikelése után egyrészt gyomirtás, másrészt nedvesség konzerválás céljából a sorok keresztben megboronálandók s rá 2—3 hétre megkapálándók. Ily módon csak kissé kedvező időben is nagy mennyiségű (kat. holdanként 140—200 q.) finom és izletes zöldtakarmány nyerhető, melyet ökrök és tejelő marhák egyaránt szívesen fogyasztanak. A felesleges mennyiség bevermelhető, besavanyítható télire, a mi szintén kitűnő takarmányt szolgáltat. Vetési mennyiség hat. holdanként 100—130 liter lehetőleg gyorsan fejlődő tengeriből (pignoletto, cinquantino, alcsuthi.)

Buding Antal.

Felelet. *Gőzeke szántás répa alá rövid időközben című kérdésre.*

Kérdező 100 hold földet szántat gőzekével évenként répa alá, kombinálva 7" szántás, 5" grubberzéssel. A viszonyok úgy hozták magukkal, hogy 3 év után ugyanazt a földet kell gőzekézni répa alá. Kell-e ezt gőzekézni, vagy fölösleges? Dehogy fölösleges. 3 év alatt a föld nagyon megülepszik, s ha jó trágyaerőben áll, akkor ennek a 3 év múlva ismételt szántásnak a legjobb eredménye lehet. Hogy a réparovarok szaporodnának a gőzeke szántás révén, az novum. Ugy-e bár erre nem is kíván választ? *C.*

Felelet. *Takarmányszüke miatt tarlóvetemények című kérdésre.*

Kérdező takarmányszüke miatt tarlóveteményeket akar termelni. Erdélyről lévén szó, muhart és tarlórépát és pedig buzatarlóba. Részleteket kér arra nézve, hogy miként kell termelni e két takarmányt. Hosszadalmas volna ezeket itt leírni; de ott van a *Cserhát-féle Növénytermelés*, a mely könyvkereskedésben kapható és körülményesen leírja egy a tarlórépa, mint a muhart termelését. Ez a mű különben is nélkülözhetetlen minden gazdára nézve. *Szerk.*

HIREK.

Időjárás Jásznagykunszolnok megyében. Időjárásunk állandóan mostoha száraz, váltakozva rekkenő hőséggel, imitt—amott egy-két kilométer szélességben terjedő csekély esővel, mely ugyan már a kalászosoknak mit sem használt, utóbbi napokban pedig viharos hideg széllel, a mely a rakományokat sok helyt megbontá, szénamunkát lehetetleníté.—Aratási munkálat a homokos talajokon rozzvetésekben folyamatban van. A székes, avagy kötöttebb talajokon a kényszerérett, lesült búzák aratása is megkezdettvén, csekély kilatással valami ered-

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

budapesti

gyapju-aukcziókra,

melyek idei első sorozata f. é. július hó 15-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank
Aruosztály — Gyapjuárverések
Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

A legjobb vetőgép

a szab. „LOSONCZI DRILL“

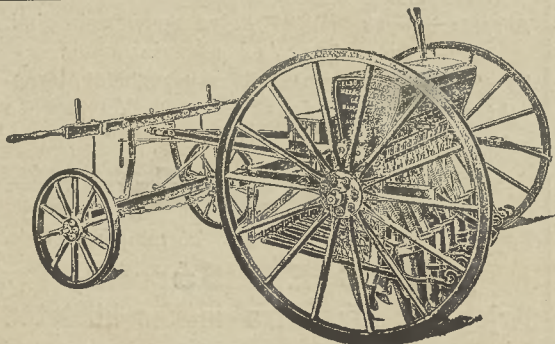
Magyar gyártmány!

Magyar gyártmány!

Árajánlatokkal és árjegyzékekkel szívesen szolgál

a magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége, Budapest

V. kerület, Váci-körút 32. szám.

ményre. Péter-Pál után az aratás általános lesz. Eredmény előre láthatólag feltűnően különböző lesz. Eső hiányában tengeri sem lesz e vidéken, de nem lesz a szomszéd Békés és Csongrád megyékben sem. (Jásznagykunszlonok megye, 25/VI. 1908. N.

A Nyitrai Gazdasági Egyesület legutóbbi igazgató-választmányi ülésén az ülést megelőzőleg *Emödy József* egyesületi elnök azon alkalomból, hogy az ügyvezető-alelnök, *Mezey Gyula* kir. tanácsossá neveztetett ki, meleg hangon emlékezett meg érdemeiről. *Mezey Gyula* meghatottan mondott köszönetet az ünneplésért. Ezután átvevén az elnöki széket, az ülést megnyitotta. *Apponyi Gyula* gróf javaslatára első sorban is a gazdasági cselédlakások építéséről alkotandó szabályrendelet tervezetét tárgyalták, a mit hosszú vita után megalkottak. Az adóreform dolgában az O. M. G. E. javaslatát *Mezey Gyula* javaslata értelmében egészítették ki és elfogadták olyformán, hogy az ügyvezető-alelnök az egyesület nevében fölterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez, hogy Nyitra megyét is érintő ármentesítő társulatoknál állapítsák meg a hozzájárulási százalék, a földterhelmentesítési járuléka a földadó leszámításával. A bankkérdésről az ügyvezető-alelnök megígérte, hogy az ősz folyamán több előadásban fogja az egész kérdést megismertetni a gazdákkal. A kivándorlási törvény dolgában az O. M. G. E. határozatát tette magáévá az egyesület. Elhatározta továbbá, hogy ez év telén a lehető legszélesebb körben a kisgazdák szakismereteinek bővítésére előadásokat tart, a szükséges vezérfonal és munkaanyag föl- és összeállítását a titkár vállalta magára. A gyümölcsstermelés általánosítása, a Nyitra benépesítése hallal, tejcsernok létesítése Nyitra tervbe vétetett és az előmunkálatok megtételére a titkár bizatott meg. Miaván, Tótmegyeren, Tapolcsányban és Vágújhelyen tartandó állatdíjazások tervezetét az igazgató-választmányi ülés jóváhagyta. Az ormányos bogár elleni védekezés dolgában a védőárkok ügyében fölír az egyesület a földmivelésügyi miniszterhez.

Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület ma tartotta XXIV. évi rendes közgyűlését az Iparcsarnok erre a célra föntartott helyiségében. A közgyűlést *Emich Gusztáv* udvari tanácsos, egyesületi elnök nyitotta meg, majd átadta a szót *Mihálovits Béla* dr.-nak, a ki az egyesület pénztári állományáról tett jelentést. Azután *Kardos Árpád* szerk. titkár terjesztette elő titkár jelentését. Azután a közgyűlés választmányi tagoknak a budapestiek részéről beválasztotta: *Györy István* dr.-t, *Koppély Géza* dr.-t, *Lokovcsék Antalt*, *Schilberszky Károly* dr.-t, *Szabó Ferenczet*, *Teleki Géza* grófot, *Toszt Ferenczet*, *Zipernovszky Károlyt*, *Magyar Kázmért*, *Liphay Sándor* dr.-t és *Bogyay Gyulát*. A vidékiek közül: *Gürtler Károlyt* (Miskolc), *Ritter Gusztávot* (Kolozsvár), *Wagner Rezsőt* (Gödöllő) és *Heykal Edét* (Debrecen). Számvizsgálók lettek: *Dréher Ignác* és *Mauthner Alfréd*.

Legelő- és erdőrendezés sürgetése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nagyjelentőségű kérdést vitatott meg a legutóbb, melynek következtében fölirattal fordult *Günther Antal* igazságügyminiszterhez, kérve, hogy a gazdaközönség és munkásnép érdekében a legelő- és erdőhasználati jog, ennek megóvása, valamint az állaggal való rendelkezés ügyében sürgős törvényhozási intézkedés tételék. Föliratában kéri az O. M. G. E. és adatokkal okolja meg, hogy e kérdésekben, valamint a művelés nemének esetleges változtatása és a használat kérdése, sürgősen szabályoztassék, ugyszintén a vonatkozó közösségek magánjogi állását rendező telekkönyvi rendszabályok kiegészítésének, illetve pótolásának. Az O. M. G. E. javaslatai és fölirata szerint oly égető szükség-

letek, melyekkel az igazságügyi kormányzatnak a földmivelésügyi kormánnyal egyetértő mielőbbi előkészítő munkálatai után, a magyar törvényhozásnak legsürgősebb feladata, mindezek rendezésén közreműkölni.

A magyar és osztrák cukorgyárosok nagygyűlése Prágában. Cukorgyárosok és cukorgyári igazgatók, német, francia és orosz cukorgyárosok, mint vendégek, nagyszámú serege jelenlétében, június 15-én nyitotta meg tavornoki *Stummer* Agost báró, a prágai kiállítás kongresszusi épület nagytermében a nagygyűlést. Lelkes szavakban üdvözölt *Stummer* báró elnök a megjelent vendégeket. Örömeinek adott kifejezést, hogy az ez évi közgyűlést Prágában, annak az országnak fővárosában tartják, amely ország a cukoripar bölcsője. Elérhetetlen színvonalon áll a cseh cukoripar, páratlan a mezőgazdaság belterjessége, hihetetlen arányokban fejlődött ki a többi iparágak sokasága, a melyek együtt a munka, a szorgalom, a tudás fellegvárai az országban. Nem az első eset, hogy ötvennégy év, a magyar és osztrák cukorgyárosok egyesületének főnállása óta, az aranykupa Prága vendégszerető lakosságát üdvözölhetjük és mégis a hányszor ide jöttünk és jöttünk, menten minden irigységtől, bámulatunknak igaz és őszinte kifejezést adunk, hogy nemcsak Prága, de az egész ország, amelyben oly szívesen utazunk, hogy lássunk és tanuljunk, a fejlődés mérhetetlen magas létrájának legmagasabb fokán áll. Végül mély sajnálattal jelentette *Stummer* báró elnök, hogy az egyesület érdeműs vezértitkára, *Kutschera Ödön*, tekintettel előrehaladt korára, nyugdíjazását kéri. *Rionác*, a prágai kereskedelmi és iparkamara, *Koenig* a csehországi cukorgyárosok egyesületének nevében üdvözölte a magyar és osztrák cukorgyárosok nagygyűlésének tagjait. *Mikus Gusztáv* dr. bemutatta az egyesület számadásait, melyek egyhangulag tudomásul vétettek. *Strohmer* Agost dr. a cukorgyárosok vegyintézetének működéséről tett jelentést és fölmentli, hogy az 1907. évben 5719 díjmentes vegyelmezést végzett a hivatal, szintegy 4591 számlázott mennyiségi és 14.560 minőségi vizsgálatot. Június 16-án ünnepek voltak, a következő napon a Moldva szabályozási munkálatokat tekintették meg a nagygyűlés részesei.

A svájci mübortilalom. A svájci élelmiszer-törvényben a mübor tilalma nincsen kimondva és habár ezen törvény végrehajtási utasítása még nem jelent meg, az a hír terjedt el, hogy a tilalom a végrehajtási utasításban sem fog kimondatni. Ennek folytán mozgalom indult meg oly irányban, hogy a mübor tilalma mondassék ki a végrehajtási utasításban, vagy pedig egy külön alkotandó törvényben. Ezen utóbbi indítványt az érdekeltek egyöntetű és egyértelmű eljárása következtében a Bundesrat el is fogadta. A borok javítását (gallizálás) illető rendelkezésekre nézve az érdekeltek kívánságai már nem egyeztek. A Svájc déli részében ugyanis oly jó borok teremnek, hogy azoknak javítása fölösleges, míg az északi részben a bor minősége olyan, hogy javítás nélkül azt sokszor egyáltalában nem lehetne eladni. Amíg tehát a Svájc déli részében a gallizálást teljesen el akarják tiltani, addig az északi rész termelői tilalom által tételikben volnának megtámadva. Oda kellett tehát törekedni, hogy ezen érdekellentétek kiegyenlítést nyerjenek, vagyis meg kellett szabni azon határt, ameddig a gallizálás megengedhető. A svájci gyümölcs- és szőlőtermelők egyesülete egyik legutóbb tartott ülésén *Müller-Thurgan* dr. tanár előadása és ezt követő hosszas vita után végre egyhangulag azt a határozatot hozta, hogy mondja ki a szövetségi tanács a mübor — s ezen fogalom közelebről határozatát meg — iparszerű előállításának és eladásának tilalmát. Kimondták továbbá, hogy a gallizálás által tulságosan szaporított borok szintén a mübor fogalma alá essenek, oly feltétellel, hogy 75 liter szőlőnedvhez, illetőleg természetes borhoz 25 liter cukor-oldat hozzáadása megengedhető. Hasonlóképpen a «mümust» fogalma alá kívánják sorozni mindazon mustot, amelynek egy esetleges erjedetlen cukor-

maradék tekintetbevételével 3 százaléknál kevesebb az alkohol tartalma. A gyűlésen a termelés és kereskedelem oly tekintélyes képviselői vettek részt, hogy ezen határozatok tekintetbevételére elől a Bundesrat nem fog kitérhetni.

A magyar szőlősgazdák orsz. egyesülete f. hó 28-án (vasárnap) Pankotán (Aradm.) a hg. *Sulkovsky-féle* (»piacztéri«) szőlőtelepen és pedig d. e. fél 10-től fél 1-ig és d. u. fél 3-tól fél 6-ig tartja meg a fogatos és permetező eszközök bemutatását. Indulás Aradról az aradhegyaljai motorvasut »radnai-uti« állomásáról 7 óra 30 perczkor, visszatérés Pankotáról 6 órakor.

A virágkiállítás jutalmazottjai. Az Iparcsarnokban rendezett virágkiállítás bírálóbizottsága *Molnár István* elnöklésével a következő díjakat osztotta ki. Állami aranyérmeket kapott: 1. *Emich G.* kertészetében *Zednicsek József*. 2. *Füreder Gábor*, *Teleki Tibor* gróf kertészetének főkertésze, Gyömrő. 3. *Szathmáry Király Pál* boldvai birtokos, kereskedelmi kertésze. 4. *Sándor János* kereskedő kertész, Ujszeged. 5. *Pásztory Mór* Miklós budapesti virágkereskedő. 6. *Griger György* kolozsvári műkertész (három érmet). 7. *Szabó Kálmán* városi főkertész, Ujszeged. 8. *Vogl Károly* műkertész, Rékcszentmihály. 9. *Babág Ferencz* budapesti műkertész (két érmet). 10. *Tatay József* budapesti mű- és kereskedő kertész. — Állami ezüstérmeket kapott: 1. *Adler Lajcsné* budapesti magánkertésze. *Szmlkó Ádám* kertésze (közreműködői oklevelet). 2. *Babág Ferencz* budapesti mű- és kereskedelmi kertész. 3. *Pásztory Mór* Miklós budapesti virágkereskedő. 4. *Griger György* kolozsvári műkertész (négy érmet). 5. *Bogyay és Mojzer* budapesti műkertészek (két érmet). 6. *Rédly György* kereskedő kertész, Rákosszentmihály. — Állami bronzérmeket kapott: 1. *Madócs József* budapesti műkertész. 2. *Vogl Károly* rákosszentmihályi kereskedő kertész. 3. *Weber János* budapesti mű- és kereskedelmi kertész. — Ocker-egyesületi emlékérmeket kapott: *Szabó Kálmán* szegedi városi főkertész. 2. *Tatay József* budapesti kereskedő kertész. — Egyesületi aranyérmeket kapott: 1. *Bogyay és Mojzer* budapesti műkertész. 2. *Weintiegl és Behaunek* budapesti műkertészek (két érmet). 3. *Füreder Gábor* főkertész, Gyömrő. 4. *Schuchard Károly* zuglói műkertész és *Mauthner Ödön* százkoronás tiszteletdíját. — Egyesületi ezüstérmeket kapott: 1. *Huszár György* budapesti kereskedő kertész. 2. *Piltz Ádám* mezőberényi magánkertésze. 3. *Weintiegl és Behaunek* budapesti műkertészek. 4. *Babág Ferencz* budapesti műkertész (két érmet). — Tiszteletdíjakat kaptak: *Pásztory Mór* Miklós budapesti virágkereskedő, *P. Kóvágo Olga* és *Fekcs Lajos* ujszegedi kiállító. — Elismerő oklevelet kaptak: a) *Kodolányi Antal* villakertésze, b) *Nemes Nagy György* vencesellői uradalmi főkertész és c) *Szentkuthy Géza* rákoskereszturi villakertésze. Jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg a bírálóbizottság a versenyen kívüli kiállítóknak.

Gyógynövényt beváltó állomás. A kolozsvári gazdasági akadémia egyik ezidőszerint nem használt magtárhelyiségét, a földmivelésügyi miniszter rendeletére arra használják föl a nyár folyamán, hogy szárítsák, piacképesse tegyék a beváltásra küldött gyógynövényeket. A magtárt erre a célra megfélelőleg átalakították. Ezidőszerint beváltják a csalánt, a papsajt levelet a beléndek levelet, a keserű lapu gyöke-

Hazai termék! Hazai termék!

a Mohai **ÁGNES**-Forrás.

Elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmu ásványvíz.
Ideges gyomorhaj, légső-, tüdő-, gyomor- és bélhurut, csontlágulás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben kitűnő eredménnyel használtatik, kellemes borvíz. 1¹/₁₀ literes üvegekben 42 fillér. — Üres üvegért 8 fillér térül vissza.
Mindennütt kapható. A forráskezelőség.
Főraktár: **ÉDESKUTYL.** osztrák és királyi Budapest: udvari szállítónál. Telefon 16-32, Erzsébet-tér 8. Telefon 16-32.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényéknél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipőczy Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudóifrakpart 8.

rét, a fehér ürmöt, a bodzafa levelét, a centuriát, a hársfavirágot, levéllel és levél nélkül, a buzavirágot, továbbá az ökörfark-kóro virágot. Nagyon kerestett az idén a székfűvirág. Megveszik még a cseresznye és a meggy gyümölcsének a szárát. A kőrisbogárért 2—2 és fél fillért adnak kilogrammonként.

Tejgazdaságok, tejszövetkezetek és vállalatok figyelmébe!

I.

A sárvári m. kir. tejgazdasági szakiskola igazgatósága a folyó év augusztus hó folyamán megtartandó zárvizsgálat után kilépő növendékeit tejgazdasági munkafelügyelői, vajmesteri, sajtossegédi állásokra ajánlja.

Az állást kereső szerény igényű, munkához edzett növendékek előzetesen földmives iskolát végeztek. Szíves megkeresések a szolgálati minőség, feltételek, fizetés megjelölésével folyó évi július hó 1-ig a szakiskola igazgatóságához: Lánccpusztára — Vas megye — u. p. Káld, intézendő.

Sárvár-Lánccpuszta, 1908. június hó 20-án.

Az igazgatóság.

II.

A sárvári m. kir. tejgazdasági szakiskola igazgatósága felhívja a kezelő tanfolyamot végzett és »két« évig hazai vagy külföldi sajtóadókban működött volt tanulóit, a szervezeti szabályzat 14. §-ában körülírt »sajtómesteri vizsgálatra« való jelentkezésre.

Bővebb felvilágosításokat a megkeresésre díjmentesen küldendő szervezeti szabályzat nyújt.

Sárvár-Lánccpuszta, 1908. június hó 20-án.

Az igazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

A sárvári m. kir. tejgazdasági szakiskola igazgatósága folyó évi szeptember hó 15-én kezdődő és következő év augusztus hó 15-ig tartó tanfolyamra rendszeresített 480 korona állami ösztöndíjra ezenel pályázatot hirdet.

Az üzletvezetői tanfolyam célja: Nagyobb tejgazdaságok, vajtermelési központok és sajtógyárak részére elméletileg s gyakorlatilag alkalmas üzletvezetőket, illetőleg tisztviselőket képezni.

Földbirtokosoknak, gazdatiszteknek alkalmas nyújtani, hogy a tejgazdasági üzletre vonatkozólag alapos szakismereteket szerezzenek, melynek segítségével képesek legyenek tejgazdasági üzletet szervezni és sikeresen vezetni.

Az üzletvezetői tanfolyamra rendes hallgatók felvételtnek azok, a kik:

- a) a 20 éves életév betöltését igazolják,
- b) m. kir. gazdasági akadémián végbizonysítványt nyertek,

c) kiskorúság esetén a szakiskola látogathatására a belépni óhajtóknak szülei vagy gyámjaik beleegyezését kell birniok és ezek részéről biztosítva kell lenniük, hogy a tanév alatt a szükségesekkel el fogják láttatni s a teljesítendő fizetéseket a szakiskola pénztárába az előirt időre mindig be fogják fizetni.

d) tejgazdasági gyakorlatot igazoló jelentkezők a felvételt illetőleg előnyben részesülnek.

A folyamodványok folyó évi augusztus hó 1-ig a m. kir. földmivelségi miniszter ur ónagyméltóságához címezve a szakiskola igazgatóságához nyújtandók be.

Megjegyeztetik, hogy a szakoktatási intézményeknél alkalmazandó gyakoronokok szakiskolánk végzését igazoló bizonyítvány felmutatása esetén általában előnyben részesülnek.

Sárvár-Lánccpuszta, 1908. évi június hó.

A sárvári m. kir. tejgazdasági szakiskola igazgatósága.

Pályázati hirdetmény.

A sárvári m. kir. tejgazdasági szakiskola igazgatósága a folyó évi szeptember hó 15-én kezdődő és következő év szeptember hó 14-én végződő kezelői tanfolyamon rendszeresített husz 360 koronás állami ösztöndíjra ezenel pályázatot hirdet.

A kezelői tanfolyam célja: Tejgazdaságok számára megbízható és megfelelő szakismeretekkel bíró vaj és sajtmestereket (munkafelügyelőket) képezni, kik ugy gyakorlatilag, mint elméletileg kellő módon értenek az intenzív tejgazdaságban előforduló minden munkához u. m. a tehének ápolása, takarmányozása, fejése, a tej vizsgálata, kezelése, vajja és sajtja való feldolgozása, borjuhizálás, sertésenyésztés és sertés-hizlaláshoz.

A kezelői tanfolyamra vonatkozó felvételi feltételek:

- a) Betöltött 18 éves életkor.

b) Valamely hazai földmives-iskola sikeres végzése, bizonyítvány által igazolva, vagy legalább 1½ évi tejgazdasági gyakorlat, hitelesített bizonyítvány által igazolva.

Ki a tejgazdasági gyakorlati bizonyítvány alapján kíván belépni, az tartozik népiskolai bizonyítvány által igazolni, hogy írni, olvasni és számolni tud.

c) Erős, egészséges testalkat, valamint az 1887. évi XXII. t.-cz. értelmében védhímlőoltást igazoló orvosi bizonyítvány.

d) A magyar nyelv bírása.

e) Erkölcsei bizonyítvány.

f) Kiskorúság esetén a kezelői tanfolyamra belépni óhajtóknak szülei vagy gyámjának beleegyezését kell birnia és ezek részéről biztosítva kell lennie, hogy a tanév alatt a szükségesekkel el fog láttatni s az esetleg teljesítendő fizetéseket a szakiskola pénztárába az előirt időre mindig be fogják fizetni.

A folyamodványok folyó évi július hó 20-ig a m. kir. földmivelségi miniszter ur, ó nagyméltóságához címezve a szakiskola igazgatóságához nyújtandók be.

Minden tanuló köteles a rendes ruházatán kívül egy párnát, legalább két párnahaját, 2 lepedőt, 6 törülközőt és 10 drb mellig erős vászon-kötényt magával hozni.

Sárvár-Lánccpuszta, 1908. június hó.

A sárvári m. kir. tejgazdasági szakiskola igazgatósága.

APRÓK.

A viharágyzás, Magyarország és Ausztriában, valamint a svájci Zürich vidéken félhagytak a viharágyzással, mert nem látták eredményt. Olaszország sok vidéke is félhagytak vele. Némely vidékek azonban szívósan ragaszkodnak most is hozzá. Ilyen a Beaujaulais vidéke Franciaországban. Az ottani szövetkezet, melyben 25 társulat van egyesítve 430 viharágyuval, az 1907-ik évi eredményekről is kedvezően nyilatkozott. Vajjon meddig? A beaujaulais gárda meghal, de nem adja meg magát.

A cukorrépa üszkösödése ellen. Richter a következő védekezést ajánlja a cukorrépa gyökérszkei ellenében, még pedig eredményesen végzett kísérletei alapján. 1. A magot 48 óráig 4% rézgálicz-oldatban kell csávázni. 2. Nem szabad ápril 20. előtt vetni, mert a hideg előmozdítja az üszköt. 3. A superfoszfát egy részét a kikelt sorokra kell hinteni utólagosan. 4. A közvetlen istállótrágya mellőzendő.

Ér-e valamit a gipsz mint trágya? A gipsz föltáró trágya vagyis a föld kálitartalmát teszi szabaddá és ekként a pillangós virágu növényeknek nagyon kedves. A kalászosokra nézve hatástalan, mert azok nem szorulnak káli tekintetében ilyen támogatásra. Nagy adagban 3000 kg. egy hektárra a burgonyatermést 20—25%-kal emelte; de csak akkor, ha istállótrágyával együtt alkalmazták. A répánál hasonló feltételek mellett 10% volt a szaporulat.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ordódy Lajos.**

Szesz.

A szeszületben e héten a forgalom változatlan volt és a szeszárak a legutóbbi zárlatjegyzés szerint záródnak.

Elkelt *finomított szesz* adózva nagyban 163—163.50 K, adózatlanul 64—64.50 K nagyban azonnali és későbbi szállításra.

Élesztőszesz adózva 161.50—162 K, adózatlanul 62.50—63 K kelt el.

Denaturált szesz nagyban 54 K kelt el és 54—54.50 K zárul hordóval együtt kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő állomás 58 K kelt el.

Uj termelési időszakban több tétel 2—2.50 K jegyzésen alól létesült.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 60—61 korona.

Bécsi jegyzés: 61.80 K kontingens nyersszeszért.

Budapesti zárlatárak nagyban:

Finomított szesz adózva	163—163.50	K
Finomított szesz adózatlan	64—64.50	K
Élesztőszesz adózva	161.50—162.	K
Élesztőszesz adózatlan	62.50—63.	K
Nyersszesz adózva	161.50—162.	K
Denaturált szesz	54—54.50	K

Készáru-tőzsde 1908. június hó 26-án.

Fajta	100 kilogramm készpénz ára Budapestén		100 kilogramm készpénz ára Budapestén	
	Kor.-tól	Kor.-ig	Kor.-tól	Kor.-ig
Buza:				
Tiszavidéki	75	24.20	24.60	79
"	76	24.40	24.80	80
"	77	24.60	25.10	81
"	78	24.90	25.30	82
Fehérmegyei	75	23.90	24.30	79
"	76	24.10	24.50	80
"	77	24.30	24.80	81
"	78	24.60	25.—	82
Pestvidéki	75	24.—	24.40	79
"	76	24.20	24.60	80
"	77	24.40	24.90	81
"	78	24.70	25.10	82
Bánsági	75	24.10	24.50	79
"	76	24.30	24.70	80
"	77	24.50	25.—	81
"	78	—	—	—
Bácskai	75	24.10	24.60	79
"	76	24.40	24.40	80
"	77	24.60	25.61	81
"	78	—	—	—
Rozs elsőrendű uj				20.—
középmínőségű (uj)				19.80
Árpa (takarmányára, elsőrendű)				14.80
másodrendű				13.90
Köles				16.60
Zab elsőrendű (uj)				16.—
középmínőségű (uj)				14.10
Tengeri belöldi				14.80
román v. bolgár				—
Repce káposzta				—

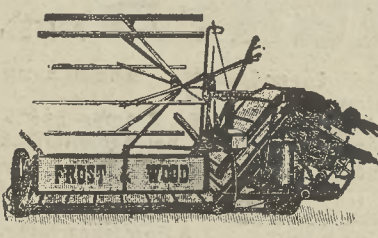
Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonarakutárak gabona és örlemény forgalmáról és készleteiről. 1908. június 13-tól 1908. június 20-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri
I. Készlet és forgalom*					
Készlet 1908. jun. hó 13-án	839.239	31.640	79.529	91.192	391.172
Betételek 1908. jun. 13-tól 20-ig	10.418	609	1.062	10.940	58.192
Kivétel 1908. jun. 13-tól 20-ig	82.728	10.747	18.778	15.262	52.758
Készlet 1908. jun. 20-án	265.929	21.502	66.813	86.867	396.611

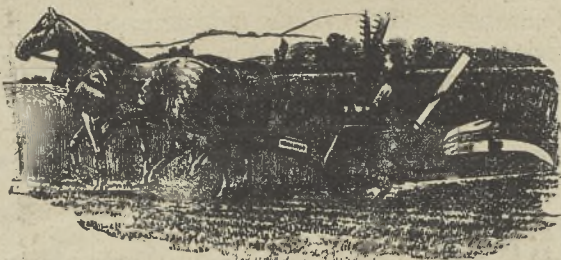
II. Az 1908. június hó 20-án megállapított készletek részletezése.

A) Nyilvános áruraktárak.	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri
Baros	6.753	—	—	14.874	186.357
Bécsésaba	985	—	—	614	985
Berettyóújfalú	587	189	2.382	178	—
Brassó	1.359	640	618	5.171	6.106
Budapest	178.847	2.098	1.746	27.284	125.353
Csáktornya	4.798	2.25	—	766	6.288
Czegléd	2.075	350	1.874	682	1.831
Debreczen	2.857	4.175	1.994	1.086	80
Érmihályfalva	1.939	4.850	—	—	1.065
Fiume	3.795	130	4.257	10.838	63.238
Kaba	4.389	517	72	50	179
Kározzag	11.196	—	159	9	—
Kassa	85	—	2.406	528	354
Kisújszállás	7.332	32	780	339	534
Kisvárdá	1.650	485	—	60	203
Kolozsvár	4.797	—	341	2.437	848
Marosludas	2.190	237	521	55	286
Marosvásárhely	—	—	—	—	—
Mátészalka	1.557	1.670	—	157	907
Mezőtúr	18.895	—	264	53	4.219
Miskolcz	—	36	3.787	908	428
Nagybecskerek	307	30	155	812	21.090
Nagykanizsa	3.823	8.1	4.681	1.691	2.415
Nagyszalonta	—	527	—	514	12
Nagyseben	—	—	1.606	517	350
Nagy-Várad	373	130	—	19	—
Nyíregyháza	2.247	3.327	—	682	200
Nyitra	—	—	—	29.996	10.435
Panosova	132	—	—	150	2.802
Pozsony	—	1.180	—	4.813	296
Szarvas	4.816	—	746	834	2.379
Szatmár-Németi	—	—	—	—	—
Szeged	605	—	—	555	402
Szoboszló	54	15	1.954	8	115
Szombathely	—	—	—	—	—
Temesvár	—	—	—	490	591
Verscez	708	—	—	3.487	6.394
Sziszek	4	—	—	—	—
Zágráb	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	—	—	—
B) Szövetkezeti gabonarakutárak.	1.805	79	2.382	770	243

„SIMPLEX” elsőrendű közkezdvelt kitünően működő, balra vágó, négy kévét lerakó, világhírű kévekötő aratógépeket, ugyszintén marokrakó- és fúkaszalógepeket, a világhírű **Kanadai gépgyár** gyártmányait olcsó árban szállítja a **DÉLVIDÉKI KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZV.-TÁRSASÁG, SZABADKÁN.** Megrendelések eszközölhetők a kizárólagos elárusítónál, az **AGRICULTURA Mezőgazdákat Ellátó R.-T. Budapest, V., Zoltán-utca 12. sz.**

! Utólérhetetlen teljesítésben és könnyű járásban!

Új gabona- aratógép „Handy“

Szénaforgatók — Lógereblyék

Uj fűkaszálo „Darling“ kedvence minden tulajdonosának, szolidabb az amerikai gyártmányoknál.

UMRATH ÉS TSA BUDAPEST, V. KER., Váci-körut 60. szám.

Gőzeséplőkészletek 12 HP-ig. — Ipari mozcsonyok 200 HP-ig.

A szőlő trágyázása.

Irta: **Ordódy Lajos.** — Ára 3 korona. Gyakorlati útmutató arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és mű-kereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessék. — Megrendelhető a **Gazdasági Lapok** kiadóhivatalában, **Budapest, IV., Múzeum-körut 7.**

29707/908. számhoz.

Birtok örökeladási hirdetés.

A magyar vallás-alapnak a **Zala vármegyei Kisvásárhely község határában** fekvő és a kisvásárhelyi 31 számú telekkönyvi betét 1 sorszáma alatt felvett 151 960/1600 holdnyi felmérés szerint mintegy 182 1214/1600 hold területű „**Fiatalos pusztá**“ nevű mezőgazdasági birtokának, a rajta levő és az eladó alaptulajdonát képező épületekkel együtt leendő örökeladása iránt a **vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium IX. ügyosztályában (Vadász-utca 33.) 1908. évi június hó 6-án déli 12 órakor** zárt ajánlatu versenytárgyalás fog tartatni, mely zárt ajánlatok nyilvános felbontásánál az érdeklődők jelen lehetnek.

Az egykoronás bélyeggel ellátott és lepecsételt írásbeli ajánlatok az alulírott miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál (Hold-utca 16.) legkésőbb **1908. évi július hó 6. napján d. e. 10 óráig** nyújtandók be. A borítékon jelzendő „Ajánlat a kisvásárhelyi birtokra“. Az ajánlatban nem a holdankénti, hanem az egész birtokra felajánlandó vételár számokkal és betűkkel irandó ki és az ajánlat két tanu előttemezésével irandó alá.

Bánatpénzül 14 000 korona készpénzben bármelyik állami (adóhivatali) vagy a közalapítványi központi pénztárnál teendő le és az arról szóló letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó. Elkésve érkezett, kellőleg ki nem állított avagy fel nem szerelt ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. Nem tarthatnak erre számot utóajánlatok sem. A kik gyámhatalon vagy gondnokság alatt állanak, ugyancsak a kik az uradalommal szemben hátralekos tartozásban vannak, vagy bármi czímen perben állanak, a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és örökeladási feltételek a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál (Hold-utca 16. a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1908. április hó 14-én.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztertől.

A burgonyapermetezés ideje elérkezett!

A magyar óvári m. kir. **növénykörtani állomás** beható kísérletei, valamint **számos gazda tapasztalatai** igazolják, hogy a **burgonyavész elleni küzdelemben** a leghatékonyabb szer a

dr. Aschenbrandt-féle bordói por.

A burgonya permetezését kétszer és pedig június és július hónapban kell 2%-os bordói por oldatból eszközölni. A permetezés szokása abban nyilvánul, hogy **fokozza a termést, emeli a burgonya keményítő tartalmát és gyorsítja az érést.**

A bordói por ára mmázsánként **72 K**, detailban **76 K**.

A port árusítja és részletes ismertetést küld a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

A por ezenkívül megrendelhető: Gazdasági Egyesületnél **Arad**; Hangya Szövetkezetenél **Budapest, (Boráros-tér)**; Szávost Emilnél **Budapest, (Eötvös-tér 2.)**; Jámor Gézánál **Békés-Gyula**; Kontsek Gézánál **Debreczen**; Vörös Józ ef-nél **Esztergom**; Keleti Lászlónál **Hatvan**; Mahr Károly-nál **Miskolcz**; Városi és járási gazdakörnél **Nagy-Kanizsa**; Hoffmann Adolfnál **Nyiregyháza**; Bukavina Nándornál **Szabadka**; Szűcs Józsefnél **Szatmar**; Tóth Péternél **Szeged**; Kovács Pálnál **Székesfehérvár**; Kimmel Gyulánál **Temesvár**; Semerey János-nál **Veszprém**.

Szalmát, zsuppot és szénát

vásárolok uradalmaktól nagyban legmagasabb áron. Gőz- és lőjáratu legujabb rendszerű préseimmel gyorsan felpréselem a megvevő árut.

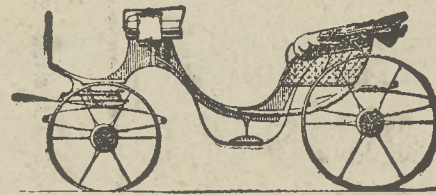
Eladási szándékot kérem egy levelezőlapon velem közölni.

NYITRAI ANDOR

széna- és szalma-nagykereskedő, **PÉCSETT.**

Stumpf Testvérek kocsigyártása.

Budapest, IX., Vágóhid-utca 2. Soroksári-út sarok. Alapított 1871.

Dus raktár új és használt kocsikból. Használt kocsik becséreltetnek és átalakítások elfogadtnak jutányos árak mellett. Ugyancsak mindenféle üzleti és gazdasági kocsik készítése.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K 2.80.

Az udvari istállóknak, továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóknak több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erőgyűjtésre, az inak merevségénél stb. képesíti a lovat a legnagyobb munkabírásra a trainingben.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid

csak ezen védjeggyel valódi.

Főraktár: **Török József gyógyszerész**nél Budapesten, VI., Király-utca 12. VI., Andrássy-ut 28.

Wohanka-féle nyersolaj-motorok és lokomobilok

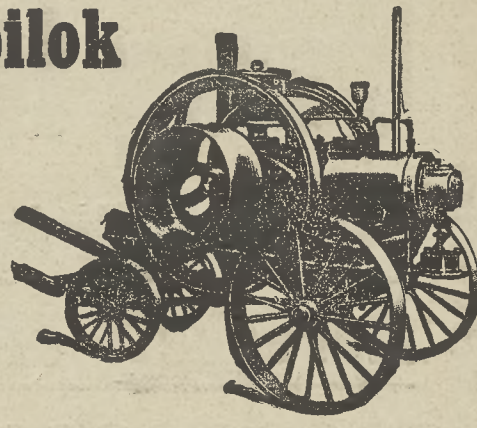
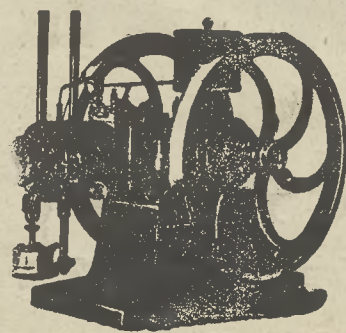
nem benzinnel hajtathatók, tehát a pénzügyőri ellenőrzés, adómentes benzinnel kórvényezése stb. nem szükséges.

Üzemköltségek: a motor nagyságához képest óránként és lóerőnként 2 1/4—1 1/2 fillér SZAVATOSSÁG mellett. Rendkívül csendes és egyenletes járása, tehát minden üzemre alkalmasak. Nincsenek szelepek, sem gyújtócső, sem lámpa, tehát tűzveszély és robbanás kizárva.

————— Kimerítő felvilágosítást ingyen és bérmentve ad —————

Wohanka és Társa

Budapest, VI., Váci-körut 76. Hazai gyártmány.

RAPID kézi műtrágyaszóró készülék.

Ezen **műtrágyaszóró-készüléket** Fischl V. gazdasági intéző ur szak-szerű kísérletezés után találta fel. — A régi szokásos **kézi szórással** szemben **előnye**, hogy a munkás kezét és ruháját nem támadja meg; a használatban levő nagy gépekkel szemben előnye az **olcsó ár**, egyszerű kezelése s hogy **egy ember naponként 7-8 holdat**, vetőlépésben haladva, kényelmesen beszórhat. A beállítható szórókanál által az **elszórandó mennyiség pontosan szabályozható**. Ára Budapesten darabonként **60.— K.** Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálók.

WEISZ JAKAB
a szabadkai műtrágya-gyár képviselője
Budapest, V., Lipót-utca 7.

TELEFON 42-78.

Szabadalmazva 4176. szám alatt.

BUZAKORPA 582 katasztrális holdas

őszi és téli szállításra olcsón beszerezhető **Hirschmann Sándor** gabonakereskedőnél **Csáktornyan**.

igen jól felszerelt, síkfekvésű, szatmármegyei föld-birtok bérbeadó. Czim: Dr. Medve Kálmánné, Budapest, V., Nagykorona-utca 19. szám.

AZ ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG FODOR és TÁRSAI

megbízásokat elfogadnak **jármos ökrök, tinók**, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetíti.

Czim: Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Szentegyház-utca 2. Telefon 311.

Gőzekék, uti mozdonyok, cséplőgépek hajtásához.

Felvilágosítás- és szak-szerű utasítással szolgálunk. Szíves megkeresések: **Zentral-Direction der Österreichischen Berg- und Hüttenwerks-Gesellschaft Teschen, (Osztrák Szilézia)** vagy:

Az Osztrák Bánya- és Kohászati Társaság Magyarországi Képviselőtéhez Budapesten, IX. kerület, Üllői-út 25. szám (Köztelek) földszint 3. szám kéretnek.

KOBLINGER GYŰJTEMEK

PHOTODUPLICATIONS-MŰINTÉZET.

BUDAPEST, VII., CSÉNGERI-UTCA 22.

Készít CLICHÉKET MŰVEK, FOLYÓIRATOK, ADJEGYZÉMEK ÉS HIRDETÉSEK RÉSZÉRE TERVEK

TELEFON 14-61.

GYÖZŐBELA ÉS TÁRSA BUDAPEST

SZIVATTYÚS ÉS FECSKENDŐ SZPECIALISTÁK

BÁROÁCSÉL-UTCA 3. A VICSZINHÁZ MELLETT

Szőlőtulajdonosok!!

„PERONOSPIN“ mely már 7 év óta használatban van, hatásában sokkal jobb és olcsóbb permetezésnél, mint a kékő. Egy csomag 1 hektó vízre 50 fillér. 10 csomag rendelésnél bármintve küldi:

DEMETER G. gyógyszerész, Szászváros, 60. szám.

Kocsigyártás.

Budapesti kovacs- és kocsigyártó-ipartestület védnöksége alatt álló **Kocsi Árucsernok Szövetkezet**

BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 72. szám. Magyarország legnagyobb kocsi-raktára.

Gazdatiszt

nőtlen vagy nő, de kiscsaládú, egy tapasztalt gazda fejérmegyei intenzív gazdaságában állást nyerhet. Grünwald Sándor Budapest, V., Árpád-u. 9.

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST
VI., Gyár-utca 23. szám.

Villamossági osztály:
Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelepek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bármintve.

Méhészetben szükségelt összes eszközöket

robbanásmentes edényeket, hirdetésitáblákat és minden e szakba vágó árútgárt a **Magyar fémlemez ipar R.-T.**

Budapest
Erzsébet királyné-ut 57-59.

Világhírű szabadalom 18 államban

Stádel-Torkos földmértaliga kapható Stádel gépgyárában, Győrött.

Istálló-mennyezetek tökéletes páramentesítése, **nedves falak**

gyökerez szárazzátétele, szab. „KOSMOS” hornyolt aszfaltlemezrel **Kitűnően bevált.**

FELVILÁGOSÍTÁST AD:
GREIF ANTAL, mérnök, Budapest, VIII., Salétrom-utca 10. (TELEFON.) (TELEFON.)

100 pár diszlószerszám.

Mell- és kumet, ezüst- és aranydiszítésűek, mindenféle munkaszerszámok, gazdasági pokróczok, lótarakók, régi és új eszköpenyegek, halinacsizmák, zöld munkaszubbonyok, mindenféle uniformisok, livrék, férfi-, női- és gyermek-nyergek, régi és új fegyverek, kardok és puskák, tűzálló kasszák minden nagyságban, kézi vaskazetták, másoló prések, gyéplőszárak, Candage-ok és mindenféle hasonló szerszámok olcsóbban mint bárhol kaphatók.

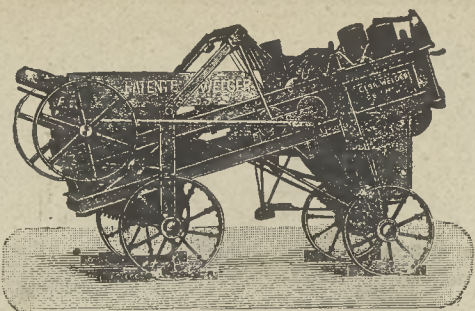
Wien, IX., Trödlerhalle 105. — Telefon 20.745. — A küldemény utánvétellel eszközöltetik. Nem alkalmas tárgy kicseréltetik.

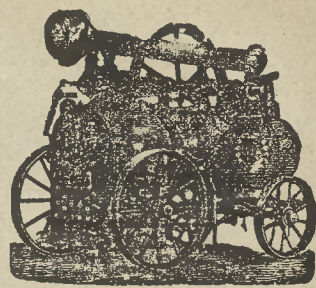
Cséry-féle SZEMÉTRÁGYA

nyári szállításra különösen mérsékelt áron kapható.

Részletes felvilágosítással és ismertetéssel szolgál:
Bayerthal és Lévy
Budapest, V., Bálvány-utca 26.

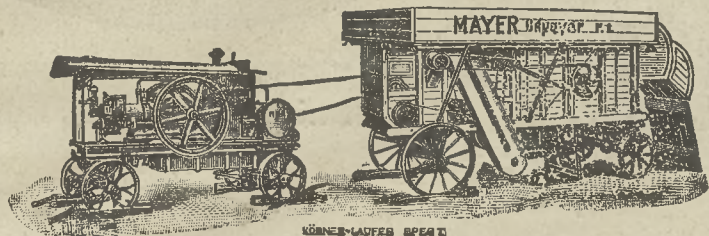
GÉPVÁSÁR

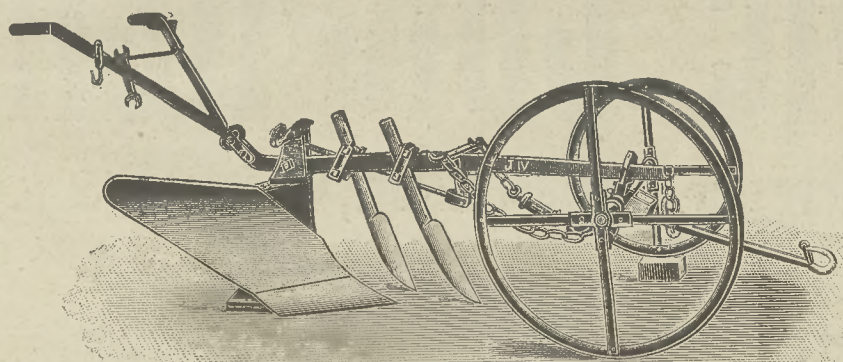
Ajánlható beszerzési források.

MAYER GÉPGYÁR

vas- és fémöntőde részvénytársaság
SZOMBATHELY—BUDAPEST, VI., Váci-körút 61. sz.

Malom-építészeti, motor-osztály, mindennemű gazdasági gépek gyártása. Hazai gyártmány. Kitűnő munka. Kedvező feltételek. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Gyakorlatban kitűnőnek bizonyult szabadalmazott kétesorosozlyás, elzárható

JURENÁK-ekéket

szállít:

„KÜHNE” mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság
MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a. sz.

Fiókraktárak: Debreczen és Temesvár.

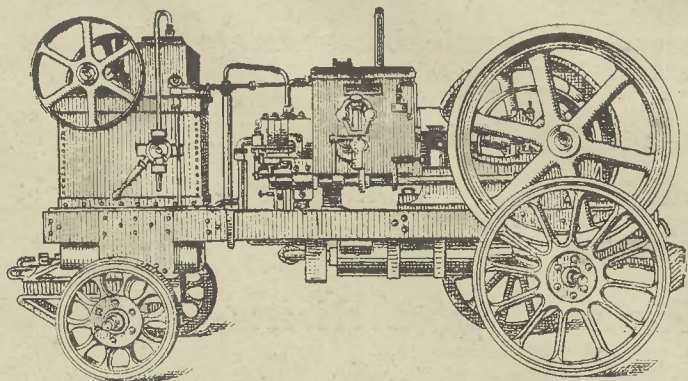
Ezenkívül megrendelhetők: Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. és Agrikultura mezőgazdákot ellátó r.-t.-nál, Budapest, V., Zoltán-utca 12. sz.

Régi egyetemes (Sack-rendszerű) ekék gerendelyeinek átváltoztatása JURENÁK-rendszerre darabonként K 22.—

☛ Rendelések idejekorán eszközzendők. ☚

LANGEN és WOLF motorgyár

BUDAPEST, VI., Váci-körút 59.

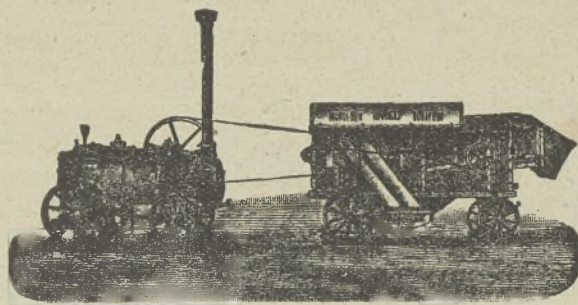
Eredeti „OTTO”

„OTTO”

-féle lokomobilok, benzín- és szivógáz-motorok.

Kényelmes fizetési feltételek.

„NICHOLSON” gépgyár
részv.-társ.
BUDAPEST, VI. ker., Váci-út 17. szám.

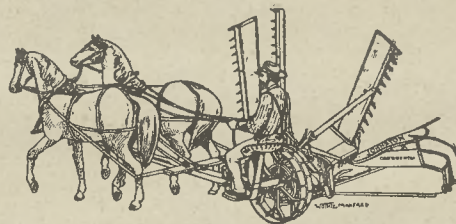

Ajánlja saját, hazai gyártmányu gőzmozgonyait, cséplőgépeit, szalmakazalozóit, herefejtő-gépeit, „Gloria” páros soru és tolóhenger rendszerű „Nemzeti” sorvető gépeit, legújabb rendszerű váltva forgatható „GÖZEKÉIT” 10” mély szántásig; valamint egyéb gazdasági gépeit.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

KNOTEK-féle arató- és fűkaszaló-gépek.

Elsőrangú gyártmány. — Legmesszebbmenő jótállás, olcsó árak és kedvező feltételek.

Szücs Ödön

BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 66.

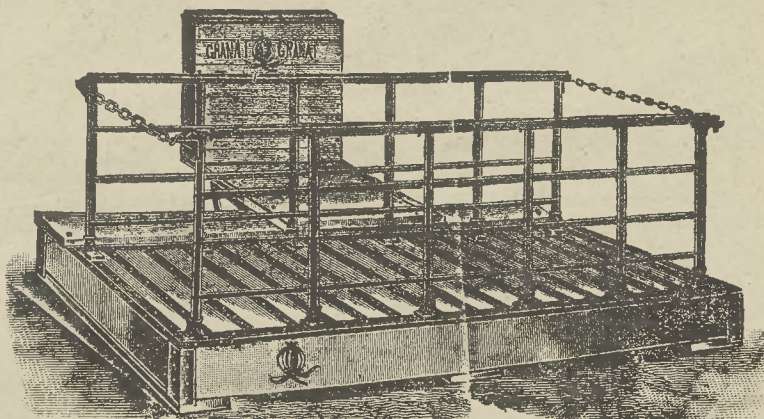
Nagy gyári raktár gőzcéplő-szerelvényekből, állandósított és kerekre szerelt motorokból és szab. alsó- és felső klómlésű

„KINCSEM”-vetőgépekből.

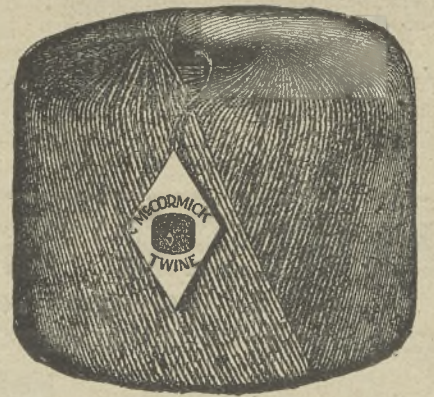
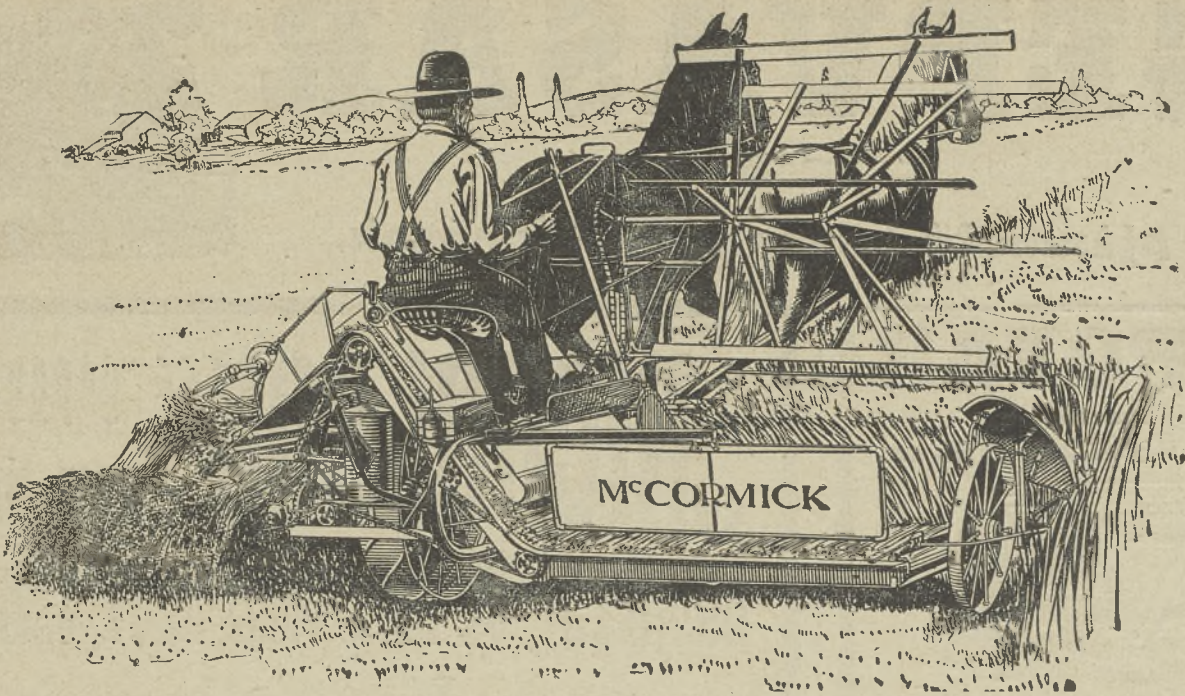
Árjegyzék Ingyen és bérmentve.

Tessék árjegyzéket kérni!

„GRANAT” MÉRLEGGYÁR ZWARG ÉS RINGEISEN TESTVÉREK
BUDAPESTEN.

Ajánlják mérleggyártmányaikat és pedig: egyensúly-, tízedes-, százados-élőállat- és hidmérlegeiket a legmegbízhatóbb és legolcsóbb kivitelben. — Gyár: III. ker., Szépvölgy-utca 8. sz. Raktár: RINGEISEN TESTVÉREK V. ker., Hold-utca 21. sz.

Eredeti Mc Cormick
Manila kévekötőfonal

Mc CORMICK

Harvesting Machine Comp., Chicago, U. S. A.

(amerikai aratógépgyár.)

Igazgatósága és főraktára: _____

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 12. sz.

Speczialitások: _____

Kévekötő-aratógépek 5 és 6 ang. láb metsző szélességgel, szállító- és rudhordó-készülékkel.

Szabadalmazott _____

kalászemelő

„Daisy“ marokrakó aratógép — automatikus — asztalfelhajtó-készülékkel.

„New 4“ fűkaszalógépek 3½, 4½ és 5 ang. láb.

Szabadalmazott _____

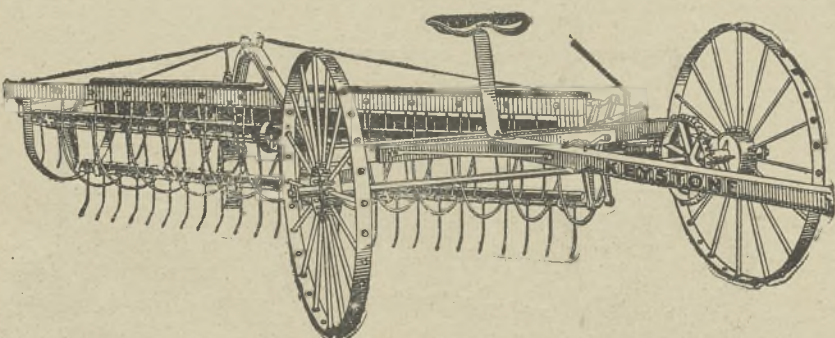
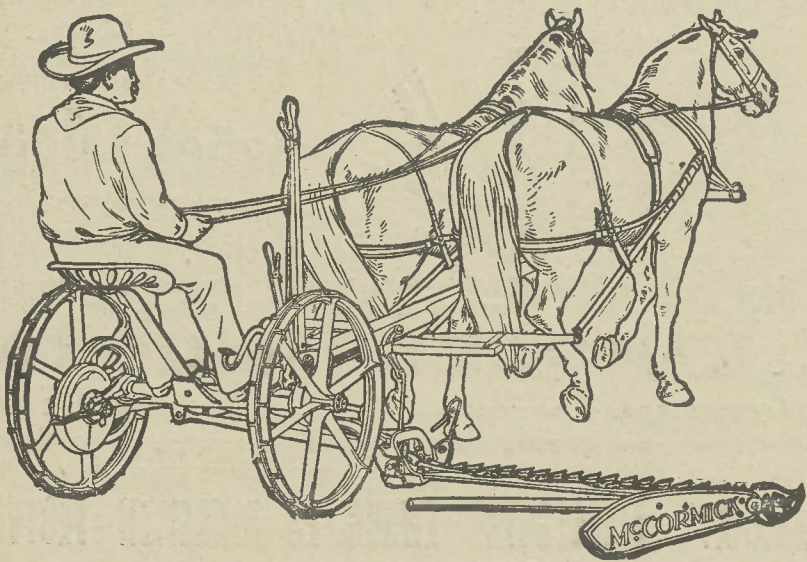
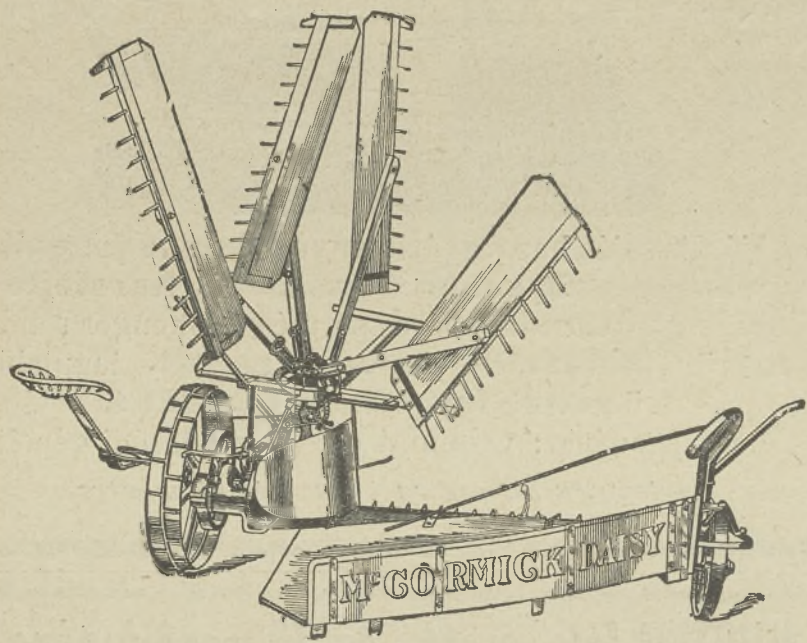
„Dán“ késgerenda

selyemfü, mohos rétek stb. kaszálására.

„Sidedelivery“ egyesített szénagyűjtő- és forgatógép (ujdonság).

Aczél lókapák tengeri, burgonya, szőlő kapálására.

14 fogas cultivator 7 darab külön gyomlálókéssel; tengeri, szőlő, takarmányrépa stb. kapálására.

Nagy képes katalógus és árjegyzék kívánságra díjmentesen.

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

kar / tellen kívüli

burgonya-
mag-
gabona-
faszén-
gyapjú-

ZSÁK

kazal-
repeze-
behordási-
rostaalj-
waqgon-

PONYVA

NAGEL ADOLF

Budapest, Arany János-utca 10.

„HUNGARIA“ kettős kézi kéve-
kötelek favéggel, aratógép zsin-
gek, szőlőkötöző fonál, kötéláru,
zsák-zsinég, lópokrócz.

Zsák- és ponyvagár. Kölcsönintézet. Vétel,
eladás és cserélés.

Sürgőnyczim: Nagela Budapest. Vidéki telefon 35—92.

A legkedveltebb és legjobban bevált

Kévekötő-aratógépek

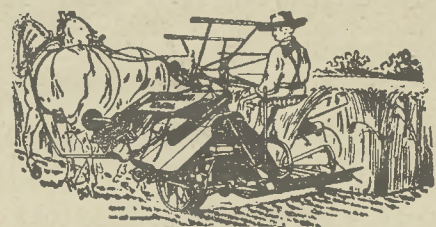
Marokrakó-aratógépek

Kaszálógépek, Gyűjtőgépek a

Deering-félék.

Ajánlja egyszersmind a jelen idényre **SACK RUDOLF** elismert kettős **aczélekéit, kapáló- és töltőgető-ekéit** és más egyéb legtökéletesebb **talajmivelő eszközeit és gépeit.**

Mind Ezeket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett szállítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépüzlete

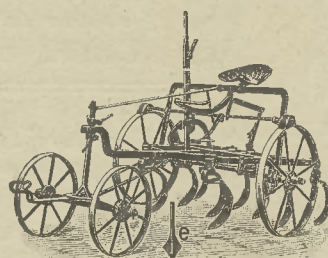
Budapest, V., Váci-körút 52.

JOHANN ČERVINKA, PRAG II.

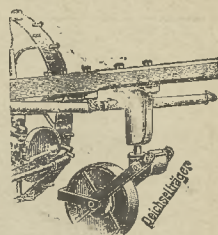
HAVLIČEKPLATZ No. 26.

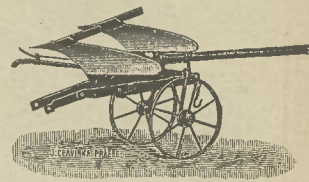
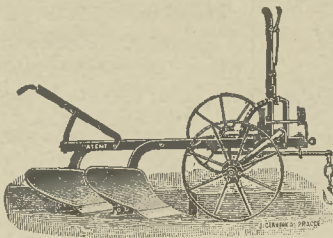
J. ČERVINKA, PRAGUE-II. 871

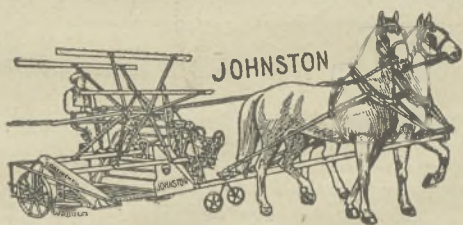
J. ČERVINKA, PRAGUE II. 871

Preis 20 Kronen.

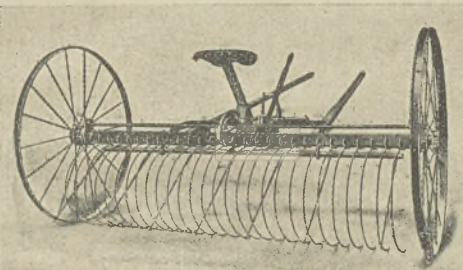
Offertiert als Spezialität die weltberühmten automatischen Schnecken-Treure, vorzügliche massive Stahl-Kultivatoren mit amerikanischen in Oel gehärteten Stahl-federzinken, patentierte Deichselträger zu Mähmaschinen, wie überhaupt zu Maschinen mit schwerer Deichsel und 2-scharige Stahl-Pflüge, kippbar, mit Deichsel.

JOHNSTON

A The Johnston Harvester Co.

legmodernebb amerikai speciális aratógépgyár, mely a magyarországi használatra szánt gépeket teljesen a hazai viszonyokra alkalmazva készíti.

JOHNSTON

kévekötő aratógépek
marokrakó aratógépek
fűkaszálók
szénaforgatók és gyűjtőgépek

a legtökéletesebb szerkezetű, legkönnyebb kezelésű és legmegbízhatóbb munkateljesítésű e nemű gyártmányok a világon.

A „JOHNSTON“ aratógépek dőlt gabonában is jó munkát végeznek.

Az 1907-iki idényben 1600 „JOHNSTON“ gép talált Magyarországon legelőkelőbb uradalmi körében elhelyezésre; 1908-ra már eddig is beérkezett több mint ezer darabra szóló utánrendelés a „JOHNSTON“-gépre. Birtokosainak megelégedését minden dicséretnél meggyőzőbben bizonyítja:

Vezérképviselet és főraktár:

Melichár Ferencz
Bächer Rudolf
Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Gőzmívelés.

== Nagyobb területek szántását gőzekével ==

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címhez forduljanak:

WOLFF ERNŐ gőzsántási vállalkozó
Budapest — Kelenföld.

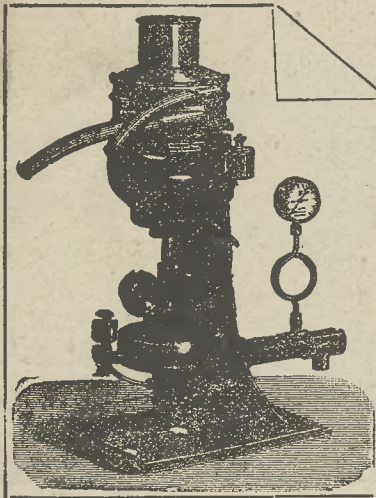
ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

TEJGAZDASÁGI
GÉPGYÁR.

Iroda, raktár és gyártelep:
VI., Lomb-utca II.

Alfa-Laval Separatorok
kézi és erőhajtásra

40—2000 ltr óránkénti munkabírással.
Mindennemű tejgazdasági eszközök
és gépek gyártása. Tejgazdasági tele-
pek berendezése és átalakítása.
Díjtalan tanácsadás minden tejgaz-
dasági kérdésben. Árjegyzékek, ter-
vek és költségvetések bérmentve.

Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval
Separator az egész világon!

!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb !!

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és cementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktégelákat, cement-födélcserepeket, csöveket csatornázásra, alagsóvezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felette egyszerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.** Kívánatra ingyen küldjük 84-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem-berendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. **Levelezés magyar nyelven.**

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.

MARKRANSTÄDT bei Leipzig.

Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár
a maga nemében

270 munkás
95 szabadalom stb

Új építési mód,

amely hovatovább általános elterjedést nyer, mivel teljes szoliditás mellett igen gazdaságos. A Triumphátor-géppel gyártott

üreges betontömbök

felhasználása ugy ideiglenes, mint állandó jellegű építkezéseknél a közönséges építés összes előnyeit biztosítja. Könnyű, melegtartó, tűzbiztos és igen olcsó, úgy, hogy már kisebb épületeknél is nagy megtakarítás érhető el, különösen homok- és kavicsgazdag vidékeken. — Szállítom az összes gépeket cementárugyártási iparhoz.

Kérjen díjmentve BBX prospektust, tájékoztatót és küldjön díjmentesen próbaanyagot kavics- vagy homokanyagából

Büschitz Mór, Komárom

ezimére, szakgépgyári vezérképviselő.

Képviselők kerestetnek.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és Iroda:

Budapest, VII., Garay-utca 6—8. sz.

Elvállal: Központi-, viz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, clozetek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleum-váladákból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelem előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőagyag-csövek raktáron.

Mindenféle

Szivattyúk

házi és nyilvános használatra, gyári és ipari célokra.

Vas- és ólomcsövek bármely nagyságban.
ISTÁLLÓ-VEZETÉKEK.

Mérlegek

legújabb és javított rendszerűek.

Szivattyúk és Mérlegek

tejgazdasági üzemekre kaphatók:

W. GARVENS

Központi és
főiroda: „Garvenswerke” Bécs II.,
Handelsquai 130.

Mintatelep: Wien I., Schwarzenberg-Strasse 6.

Arjegyzékek díjtalanul es portómentesen küldetnek.

Meszelő, fertőtlenítő és kátrányozó gép. Gyümölcsfa- és növénypermetező.

Tömérdek előny az ecset munkájával szem-
ben. 90% idő-, anyag-megtakarítás.

Sokoldalú felhasználhatóság, hasznos és nagyon rentabilis a mezőgazdaságra nézve. Többszörösen kintüntetve díjakkal „Grand Prix” Brüsszel 1907.

Bebizonyíthatólag

a 20—40-szeresét végzi egy munkásnak.

Különbféle árak és konstrukciók. Kezelés egy vagy két emberrel. Ezer és ezer tényes elismerő bizonyítvány áll rendelkezésre. — Kérjen prospektust 246. szám alatt.

Rudolf Krása Wien, VII., Kirchengasse 29.